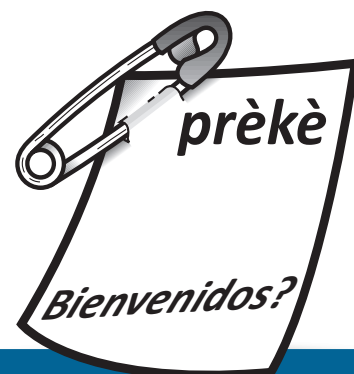

5 Aruba

Impact Blue in Oceanographic Magazine

8 Economie

Piloten KLM 'nemen verantwoordelijkheid', maar tekenen niet

10 Wereld

Trump en Biden zijn het over alles oneens

12 Sport

Pijnlijke nederlaag Djokovic in Wenen

Tientallen doden en enorme ravage na aardbeving Egeïsche Zee

IZMIR — Het reddingswerk na de zware aardbeving die gebouwen heeft verwoest in Turkije in Griekenland, was vandaag nog in volle gang. Reddingswerkers gebruiken soms hun blote handen om in het puin van ingestorte panden te zoeken naar overlevenden.

De Turkse autoriteiten hebben melding gemaakt van zeker 26 doden en meer dan 800 gewonden. Op het Griekse eiland Samos kwamen zeker twee mensen om het leven. Het gaat volgens Griekse media om twee tieners die onder een muur terecht kwamen.

De aardbeving veroorzaakte gistermiddag een minitsunami. In kustgebieden in Turkije veranderden straten in kolkende rivieren. De meeste schade is gemeld in de Turkse miljoenenstad Izmir, waar veel hoogbouw staat. Op luchtbeelden is te zien dat de ravage daar enorm is.

De burgemeester van de stad zei tegen nieuwszender *CNN Türk* dat zeker twintig gebouwen zijn ingestort. Op die plekken steeg dikke, witte rook op. Reddingswerkers krijgen hulp van inwoners en zetten ook zoekhonden in om

slachtoffers te vinden.

De gouverneur van de regio heeft bekendgemaakt dat zeker zeventig mensen zijn gered. Op de televisie is te zien dat minister van Landbouw Bekir Pakdemirli telefonisch contact heeft met een meisje onder het puin. "We vragen je om kalm te blijven", zegt de minister.

Inwoners van Izmir renden tijdens de aardbeving de straat op. "Ik dacht: komt hier nog een einde aan?", zei een 32-jarige man. "Het voelde alsof het tien minuten duurde. Alsof het nooit zou eindigen." De autoriteiten hebben later tenten neergezet in een park, zodat gezinnen daar de nacht konden doorbrengen.

Ook op Samos leidde de beving tot paniek. Mensen stormden daar gebouwen uit. "Het was chaos", zei de plaatselijke locoburge-

Foto: Shutterstock

Ravage in Izmir Turkije door een aardbeving op Samos, Griekenland.

meester. "We hebben nog nooit zoiets meegemaakt."

Het natuurgeweld heeft geleid tot toenadering tussen

Griekenland en Turkije, landen die momenteel met elkaar overhoop liggen. De Griekse premier Kyriakos Mitsotakis heeft hulp aan-

geboden in een telefoonsprek met de Turkse president Recep Tayyip Erdogan. "Wat onze verschillen ook

zijn, dit zijn momenten waarop onze mensen zich moeten verenigen", schreef Mitsotakis op Twitter. "Dank u, meneer de pre-

mier", reageerde Erdogan. "Dat twee burens solidariteit tonen in moeilijke tijden, is waardevoller dan veel dingen in het leven."

Typhoon Gani nadert Filipijnen, duizenden geëvacueerd

Baguio stad, Luzon Island, Filipijnen

MANILLA — De Filipijnse autoriteiten hebben vandaag opdracht gegeven voor de evacuatie van duizenden inwoners in het zuidelijke deel van het belangrijkste eiland Luzon vanwege een orkaan van categorie 5 die in aantocht is. Dat is de hoogste categorie voor een tropische storm.

Tyfoon Goni gaat naar verwachting morgen aan land met windsnelheden tot 215 kilometer per uur en windstoten tot 265 kilometer per uur. Het gaat om de krachtigste tyfoon die de Filipijnen aandoet sinds Haiyan, die in november 2013 meer dan 6300 mensen doodde.

Preventieve evacuaties zijn begonnen in de provincies Camarines Norte en Camarines Sur. Ook de provincie Albay inwoners raadt mensen aan hun huizen te verla-

ten, vertelde een plaatselijke functionaris aan radiostation *DZBB*. "De kracht van deze tyfoon is geen grap."

Tyfoon Molave heeft vorige week 22 mensen gedood in provincies ten zuiden van de hoofdstad Manilla, dat ook in het geplande pad van Goni ligt. Het is de achttiende tropische storm die het land dit jaar aandoet.

Autoriteiten staan voor een nieuwe hindernis omdat in evacuatiecentra voldoende

afstand bewaard moet worden om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. De Filipijnen hebben het op één hoogste aantal besmettingen en sterfgevallen in Zuidoost-Azië, na Indonesië.

Tyfoon Goni, die met een snelheid van 20 kilometer per uur vanuit de Stille Oceaan naar het westen trekt, zal vandaag tot veel regen leiden in de hoofdstad en veertien nabijgelegen provincies. Overstromingen en aardverschuivingen worden gevreesd.

Een andere tyfoon, Atsani, wint net buiten de Filipijnen aan kracht. Elk jaar treffen ongeveer twintig tyfoons de Filipijnen.

Trump: Doktoren liegen over aantal coronadoden vanwege geld

WASHINGTON — President Donald Trump beweerde gisteren tijdens een campagnebijeenkomst zonder enige onderbouwing dat Amerikaanse artsen liegen over het aantal Amerikanen dat is overleden aan het coronavirus. Ze zouden de aantallen hoger voorstellen dan ze zijn omdat ze meer geld krijgen voor sterfgevallen die aan het virus kunnen worden toegeschreven, aldus de Republikeinse verkiezingskandidaat.

"Onze doktoren krijgen meer geld als iemand overlijdt aan Covid-19. Dat weet je toch?", zei Trump gisteren tijdens een bijeenkomst in Waterford Township, Michigan. "Dus wat ze doen is, ze zeggen: het spijt me, maar weet je, iedereen sterft aan Covid-19", vervolgde Trump. "Maar in Duitsland en andere plaatsen, als je een hartaanval hebt of kanker, je terminaal ziek bent en

je Covid-19 oploopt, zeggen ze dat je stierf aan kanker, je stierf aan een hartaanval. Bij ons kiezen ze bij twijfel voor Covid-19." Hij zei dat dokters 'ongeveer 2000 dollar meer' krijgen betaald voor sterfgevallen als gevolg van het coronavirus. De belangrijkste Amerikaanse artsenorganisatie, American Medical Association (AMA), is woedend over de uitspraken van Trump. "De suggestie dat

artsen – temidden van een volksgezondheids crisis – te veel Covid-19 patiënten tellen of liegen om hun zakken te vullen, is een kwaadaardige, schandalige en volledig misplaatste aanklacht," zei AMA-president Susan Bailey in een verklaring. "In plaats van ons aan te vallen en ongegronde beschuldigingen richting artsen te sturen, zouden onze leiders de wetenschap moeten volgen en moeten aandringen op naleving van de volksgezondheidsregels waarvan we weten dat ze werken; het dragen van een mas-

ker, het wassen van handen en het houden van fysieke afstand," voegde Bailey eraan toe.

In Waterford Township bespotten Trump Fox News-presentatrice Laura Ingraham omdat ze een masker droeg tijdens de bijeenkomst en noemde haar 'politiek correct'.

In de VS, waar dinsdag presidentsverkiezingen zijn, overleden bijna 235.000 mensen aan corona. Van de 9 miljoen mensen die besmet raakten, is twee derde hersteld.

Hebbes!

Foto: Michiel Oversteegen

ORANJESTAD — Een spectaculaire foto van vogelaar en fotograaf Michiel Oversteegen. Hier neemt een Amerikaanse schaarbek (lokaal bekend als Pico di Sker) een visje te grazen voor zijn maaltijd. De schaarbek is een trekvogel en kan een aantal maanden per jaar in een van de wetlands op het eiland bewonderd worden. "De ondersnavel is een slag groter dan de bovensnavel. Hierdoor kan deze vogel met de punt van de ondersnavel ondergedompeld, als een schaar door het water 'snijden'. Wanneer ze dan op een visje stuiten sluiten ze bliksemsnel de snavel", zo vertelt Oversteegen aan de Amigoe.

Weer arrestatie om aanslag Nice

NICE — De Franse autoriteiten hebben nog een persoon aangehouden vanwege de aanslag op een kerk in Nice. Het gaat volgens een ingewijde om een 33-jarige man. Hij zou aanwezig zijn geweest toen de politie een inval deed in de woning van een andere verdachte.

In Nice vielen donderdagochtend drie doden toen een Tunesiër mensen aanviel in een kerk. Hij was gewapend met een mes en zou *Allahu akbar* (God is de grootste) hebben geroepen. De politie schoot de dader neer. Hij ligt

nu in kritieke toestand in het ziekenhuis.

De autoriteiten arresteerden op de dag van de aanslag al een 47-jarige man. Hij zou contact hebben gehad met de dader. Een dag later volgde de arrestatie van een 35-jarige man uit de Franse kuststad, die de Tunesiër een dag voor de aanslag ontmoet zou hebben.

De derde arrestatie, die van de 33-jarige man, vond naar verluidt direct daarna plaats. "We zoeken nog uit wat zijn rol was", aldus de bron.

Entiteit 2.0: een minder bittere pil

Fred Soons: Akkoord vergt staatsmanschap

ORANJESTAD — Gisteren verleende de Rijkswisserraad de Curaçaose premier Eugene Rhuggenaath (PAR) en staatssecretaris Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) mandaat om naar verwachting deze maandag een akkoord te sluiten over nieuwe liquiditeitsteun en het Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (OHO) dat toeziet op de besteding van het geld. Ook Aruba is met Nederland in de afrondende fase van de onderhandelingen en een Arubaanse hervormingsentiteit, die naar OHO gemodelleerd lijkt te gaan worden. De *Amigoe* vroeg hoogleraar vergelijkend staatsrecht Gerhard Hoogers van de Rijksuniversiteit Groningen en emeritus hoogleraar internationaal publiekrecht Fred Soons van de Universiteit Utrecht en de University of Curaçao in hoeverre de Curaçaose OHO eerdere bezwaren tegen de Caribische Hervormingsentiteit (CHE) wegneemt.

door onze verslaggever
Jan Jager

Vrijdag 23 oktober kondigde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) drie ‘substantiële’ wijzigingen aan die onder meer gaan over de verdeling van bevoegdheden tussen de Arubaanse overheid en de Arubaanse hervormingsentiteit. De belangrijkste toezegging die de premier kreeg, is dat er een nieuw ‘Artikel 4’ aan de Rijkswet voor de entiteit wordt toegevoegd, waarin zwart op wit staat dat de entiteit geen bevoegdheden overneemt van het Landsbestuur.

Daarmee is de autonomie van Aruba volgens de premier gegarandeerd. In een brief aan de Curaçaose Staten verklaarde premier Rhuggenaath twee weken terug al dat voor hervormingen en stelselwijzigingen noodzakelijke wet- en regelgeving steeds de instemming behoeven van de Staten. Daarnaast zullen de daarmee gemoeide baten en lasten in de begroting moeten worden verantwoord, die ook de goedkeuring van de Staten behoeft. Dat betekent dat ook niet getornd wordt aan het budgetrecht van de Staten. Dat is een breekpunt voor veel Statenleden. Rhuggenaath benadrukte dit punt daarom extra in zijn brief. Tot slot bedong Rhuggenaath dat het Landenpakket wordt afgesplitst van de Rijkswet en in een onderlinge regeling

wordt ondergebracht. Ook Aruba zou dat inmiddels hebben bedongen, bleek uit een reactie van MEP-fractievoorzitter Rocco Tjon op zijn Facebookpagina, waarmee Aruba de handen vrij zou hebben om zijn eigen hervormingsplannen uit het masterplan ‘Repositioning our Sails’ in stelling te brengen.

Gerhard Hoogers: Juridisch onaanvaardbaar, economisch aantrekkelijk

Volgens hoogleraar Hoogers, die zich altijd zeer kritisch heeft uitgelaten over de consensus Rijkswet die Nederland de autonome landen wil opdringen gedurende de crisis, bediende Rhuggenaath zich van dezelfde argumenten die de Nederlandse premier Mark Rutte en staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties eerder gebruikten om steun te werven voor de hervormingsentiteit. “Knops verklaarde de hele tijd dat de CHE niet aan het begrotingsrecht tomt en dat volksvertegenwoordigers beslissen waaraan het geld wordt besteed. Forneel is dat zo. Maar naast het formele begrotingsrecht bestaat het materiële begrotingsrecht en dan zie je dat de Staten feitelijk buiten spel worden gezet omdat er autoriteit is die uiteindelijk over de rug van de Staten heen beslist of budget wordt toegewezen. Materieel begrotingsrecht wil zeggen dat

het parlement niet alleen officieel goedkeurt dat geld wordt uitgegeven, maar ook werkelijke invloed heeft op de beslissing waar dat geld dan aan uitgegeven wordt.

Door te benadrukken dat het formele begrotingsrecht in stand blijft en over het materiële begrotingsrecht te zwijgen, dat natuurlijk veel belangrijker is, spiegelt Den Haag de eilanden al maanden voor dat er geen aantasting van de autonomie is. Het lijkt erop dat Curaçao dat woordspelletje nu ook omarmd heeft om de pil minder bitter te maken.” Zelf verklaarde Rhuggenaath in zijn brief aan de Staten dat ‘naarmate de Staten onverhoopt de gewenste structurele hervormingen die Curaçao duurzaam sterker maken afwijst, de steunverlening door Nederland kan worden teruggetrokken’.

De metamorfose van de CHE naar de OHO verandert op het gebied van de budgetbevoegdheid feitelijk niets, concludeert Hoogers. “De enige concrete toezegging die Nederland heeft gedaan is dat er een lokale vertegenwoordiger in het bestuur van de OHO wordt opgenomen, waar het driekoppige bestuur van de CHE aangewezen zou worden door de Nederlandse minister.”

Dat betekent niet dat Curaçao het aanbod van Neder-

land moeten afwijzen, stelt staatsrechtdeskundige Hoogers, die oordeelt dat het aanbod dan wel ‘juridisch onaanvaardbaar’ is, maar ‘economisch aantrekkelijk’. “Het is in strijd met het Statuut, denk ik. Maar de eilanden zitten natuurlijk aan de grond. Er is dus alle reden voor Curaçao om dit te aanvaarden.”

Fred Soons: Akkoord vergt staatsmanschap

“De druk die vanuit de Nederlandse politiek wordt gelegd op de eilanden om akkoord te gaan met de voorwaarden loopt langs de randen van wat staatsrechtelijk verdedigbaar kan worden geacht”, zegt emeritus hoogleraar Soons. “Ik ken de details niet van de huidige voorstellen. Er is nog geen wetsontwerp beschikbaar, en er komt straks nog een advies van de Raad van State van het Koninkrijk. Politici en anderen die dat willen, hebben dus ruimte om het argument te gebruiken dat wat er nu door Nederland is voorgesteld in strijd is met het Statuut en wellicht het internationale zelfbeschikkingsrecht.”

“Maar vanuit een ander perspectief zou men de huidige situatie kunnen benaderen vanuit de vraag wat van voor de bevolking van de eilanden op de langere termijn het beste is. Het is misschien een vergaande ingreep in de lokale auton-

omie, maar dient die niet een hoger doel, namelijk om de uitoefening van de autonomie op de langere termijn te waarborgen? Landen nemen vaak noodgedwongen vergaande maatregelen om uit een benarde situatie te raken. Denk bijvoorbeeld aan de supervisie door internationale organisaties tijdens financiële crises, zoals de Griekse staatsschuldencrisis.

Dit vergt voor de bestuurders op de eilanden wel de bereidheid en de bekwaamheid om dergelijke maatregelen te accepteren en naar de bevolking toe uit te leggen als middel en misschien zelfs paardenmiddel

om een grote slag te slaan en de samenleving weer op poten te zetten. Dat vergt staatsmanschap, want er is natuurlijk potentieel een afbreukrisico voor de volgende verkiezingen”, aldus Soons.

Als de Staten van de Landen akkoord gaan, is volgens hem de angel uit de staatsrechtelijke kwestie. “Het is aan de Statenleden dus om hierover een politiek oordeel te vellen. Ik denk dat er voor het welzijn van de bevolking veel te zeggen is voor deze weg, al is het wel slikken. De manier waarop Nederland hier dan verder invulling aan geeft zal ook veel uitmaken. Daar

zal goed op moeten worden gelet.” “Het Statuut is vrijwillig aangegaan, maar soms wordt de toepassing ervan door consensus-Rijkswetten zodanig ‘opgedrongen’ dat die vrijwilligheid als dubieus kan worden ervaren. Uiteindelijk gaat het om politieke afwegingen die op de eilanden gemaakt moeten worden. Het tragische, of ironische, is dat het vaak politici zijn die de autonomie zo belangrijk vinden, zo slecht hebben uitgeoefend in de afgelopen decennia. Die autonomie is er niet voor de politici, maar voor de bevolkingen. Het blijft goed dat te beseffen.”

COVID-19 UPDATE 30 oktober

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	158	151	7
Positief	4494	4426	68
Negatief	34924	-	-
Hersteld	4229	4238	61
Getest	39418	-	-
Getest op luchthaven	18339	-	-
Overleden	37	37	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

ROCCO PLAZA FLEAMARKET #ONE
ZONDAG 1 NOVEMBER
Shop open 9am-1pm
GROTE KORTINGEN
OPEN Ma-Vr 9.30-1
smidd 2.30 – 4.30 pm
Zaterdagmarkt 9 - 1
Vruchten Groente Planten
Vis enz INFO 741-5640

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

S
Eye & ear exams are free!
(297) 290 2020
(297) 640 2020
Caya G.F. Betico Croes 222
Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm
Sa. 9:00 am - 5:00 pm

W
Weet u wat afasie is?
Nee?
Bezoek onze website:
www.afasiakorsou.org
Donaties: MCB 121 72 106

Het Schakel College is een school voor mavo-havo-vwo, gelegen in Noord. Dit schooljaar (2020-2021) is gestart met de invoering van Tweetalig Onderwijs, Nederlands-Engels.

Met ingang van 1 januari 2021 is er een vacature voor:

- Zorgcoördinator

De zorgcoördinator coördineert en voert het zorgbeleid in de school uit. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de coördinatie van de leerlingenzorg, begeleidt (zorg)leerlingen en ondersteunt docenten op zorggebied. De zorgcoördinator levert een bijdrage aan de professionalisering van docenten op het gebied van zorg.

Van de sollicitant wordt verwacht:

- HBO-master werk- en denkniveau
- Relevante opleiding(en) in de zorg (bijv. Master (special) Educational Needs VO) en een onderwijsbevoegdheid
- Meerdere jaren ervaring met de leerlingenzorg in het voortgezet onderwijs
- Competent in beleidsadvisering gericht op zorg
- Analytisch en onderzoekend vermogen, coachende vaardigheden, vaardig in planning en organisatie zorg.
- In staat zijn om zorgvuldig om te gaan met cultuurverschillen
- Ervaring met meertalige leerlingen is een pré

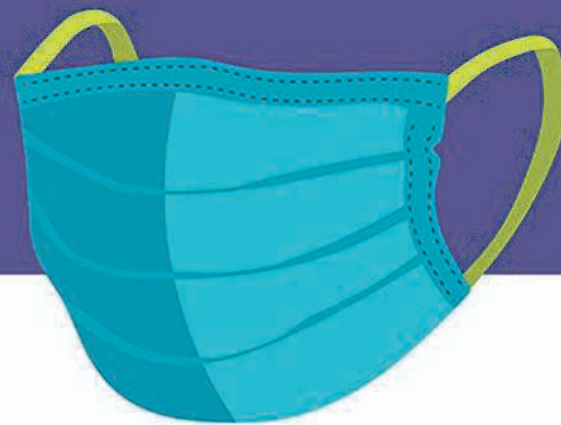
Aangeboden wordt:

- Een uitdagende en positieve werkomgeving
- Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden conform het Landsbesluit bezoldiging onderwijspersoneel
- Volledige betrekking

Uw sollicitatie, vergezeld van een curriculum vitae, motivatiebrief en scans van (gewaarmerkte) diploma's kunt u tot 8 november 2020 richten aan mevrouw Wendy Jongstra-Maessen, schoolleider per mail wendymaessen@schakelcollege.com. Voor nadere informatie over de functie kunt u contact opnemen met het Schakel College, telefoon 00297-5871583 en de functiebeschrijving op onze website bekijken www.college.schakelaruba.com.

Stichting Onderwijs Combina
Peuterschool Prikichi - Basisschool de Schakel - Schakel College
Boegoeroei 7B
Aruba

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Statenvoorzitter Thijsen: Motie van wantrouwen toch ongeldig

ORANJESTAD — In een brief aan de Staten verklaart Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) alsnog dat de op 15 oktober door tien Statenleden aangenomen moties, waaronder een motie van wantrouwen tegen minister Marisol Lopez-Tromp van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu, ongeldig zijn.

“Voornoemde drie moties dienen als niet aangenomen te worden beschouwd”, zo luidt de brief waarin Thijsen stelt dat de stemming en de stemmingsuitslagen niet voldoen aan het vereiste van besluiten bij volstrekte meerderheid conform artikel III.16 van de Staatsregeling van Aruba en het aanwezigheidsvereiste van artikel 27

van het Reglement van Orde voor de Staten van Aruba. “Op grond van het rechtszekerheidsbeginsel, het primaat van het algemeen belang en ter voorkoming van enige precedentschepping, dienen zowel de stemming alsmede de stemmingsuitslagen van alle drie moties als ongeldig te worden gezien en dus als nietig te

worden beschouwd”, aldus Thijsen. Thijsen hield vorige week nog vol achter de handelingen te staan die op 15 oktober plaatsvonden, maar besloot toch zelf de moties te schrappen om de maatschappelijke discussie over de geldigheid van die aangenomen moties te sussen.

‘Hoe lang wordt voorzitter nog gedooft?’

Zowel de inmiddels via andere weg ontslagen Marisol Lopez-Tromp als onafhankelijk Statenlid Daphne Lejeuz trok dit in twijfel en ze gaven aan dat Thijsen niet bevoegd

is om een motie zomaar te schrappen. Nieuw is echter dat Thijsen nu zelf ook aangeeft dat het aannemen van de moties onrechtmatig is, maar of daarmee definitief de kwestie is afgehandeld is nog de vraag. In een reactie op Facebook wijst Marisol Lopez-Tromp erop dat niet alleen de motie van wantrouwen tegen haar, maar ook de moties die aandringen op een gedoogbeleid op speervissen ongeldig zijn. “Hoe lang blijft het parlement nog een voorzitter gedogen die deze brief heeft ondertekend?”, aldus Lopez-Tromp.

DVG: ‘Niet zoveel met corona besmette toeristen’

ORANJESTAD — Sinds de opening van de grenzen van begin juli tot nu zijn er slechts 61 toeristen positief getest op corona. Dat maakte epidemioloog Gareth Tromp van de Directie Volksgezondheid (DVG) bekend. Het grootste deel daarvan kwam uit de Verenigde Staten, dat de grootste toeristenmarkt van Aruba is.

“Hoewel de grenzen weer geopend zijn sinds juli hebben we helemaal niet zoveel positief geteste toeristen”, zei de epidemioloog maandag. De grootste hoeveelheid mensen die positief getest is komt uit de Verenigde Staten, maar dat komt ook omdat dit de grootste toeristenmarkt voor Aruba is.

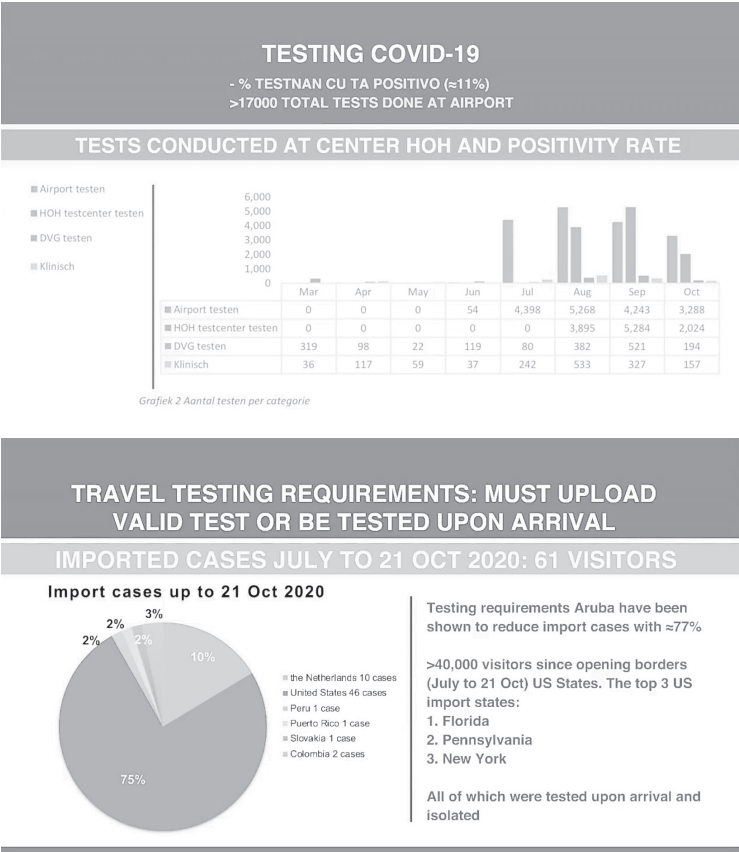
PCR-test uploaden drie dagen voordat ze naar Aruba reizen, of de test doen bij aankomst. Dat is een strenge voorwaarde, maar uit internationale onderzoeken is gebleken dat het eisen van een PCR-test de hoeveelheid geïmporteerde gevallen van corona met 77 procent vermindert, legt de epidemioloog uit. “Dat vertelt ons dat de voorwaarden die wij hanteren streng zijn maar voldoen aan de veiligheid.”

Versoepeling

Er wordt gekeken wat er precies versoepeld kan worden, zonder dat Aruba risico loopt om meer geïmporteerde coronagevallen binnen te krijgen, legde Tromp maandag uit. Toen kondigde ook de Aruba Tourism Authority (ATA) aan dat de extra eisen voor bezoekers die afkomstig zijn uit *hot zones* van de VS komen te vervallen per 1 november. Samen met de tweede verlaging van de premie voor de verplichte coronaverzekering hoopt ATA dat dit 7000 extra bezoekers

Streng maar veilig

Toeristen die naar Aruba komen moeten een negatieve

per maand oplevert.

Meest getest op vliegveld

Het gros van de PCR-testen die Aruba uitvoert vindt plaats op de luchthaven Reina Beatrix. Op de grafiek is echter te zien dat tijdens de piek van de tweede golf, in september, het aantal testen dat lokaal gedaan werd hoger was dan bij het vliegveld,

namelijk 5284 lokale testen in vergelijking met 4243 op het vliegveld. Maar toen in oktober de tweede golf weer wat onder controle kwam is te zien dat dit weer omkeerde en 3288 testen werden uitgevoerd op de luchthaven en slechts 2024 bij het testcentrum in het Horacio Oduber Hospitaal (HOH).

Onderwijsveld geeft aan weinig ruimte te hebben voor signaleren kindermisbruik

ORANJESTAD — Zes schooldirecties hebben onlangs bij het John. F. Kennedy Educacion Center vergaderd over de implementatie van de meldcode voor kinderscherming in het veld. Ze geven aan dat een geval signaleren vaak moeilijk is en ook soms niet genoeg aandacht krijgt vanwege wachtlijsten.

Dat schrijft het Sociaal Crisisplan (SCP). Aanwezig waren de Dienst Publieke Scholen, Stichting EPB, Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba, Stichting Katholiek Onderwijs Aruba, Stichting voor Verstandelijk Gehandicapten

Aruba en de Directie Onderwijs. Ze moeten de implementatie van de meldcode in het onderwijsveld gaan dragen. Scholen zijn cruciale plekken waar men een mogelijk geval van kindermisbruik kan signaleren. Deze heb-

ben aangegeven dat een geval signaleren vaak moeilijk is en ook soms niet genoeg aandacht krijgt vanwege wachtlijsten. Ook brachten de scholen naar voren dat ze niet genoeg mensen in dienst hebben of genoeg tijd hebben om dit effectief te implementeren en er werd aangegeven onvoldoende kennis in huis te hebben om het te kunnen signaleren. Het Sociaal Crisisplan (SCP), waaronder het traject van de

invoering van de meldcode valt, schrijft dat samen met het onderwijsveld naar oplossingen gezocht wordt om beleid te ontwikkelen waardoor de meldcode gedragen kan worden. Docenten krijgen de mogelijkheid mee te doen aan workshops van de methode Signs of Safety om te leren hoe ze kindermisbruik en -mishandeling kunnen leren herkennen. Bedoeling is dat de wet van de meldcode volgende maand naar de Staten gaat.

Intocht Sinterklaas virtueel te volgen

ORANJESTAD — In verband met de huidige crisis en om samenscholing te voorkomen, heeft de commissie die de intocht van Sinterklaas organiseert er dit jaar voor gekozen de optocht op 15 november doorgang te laten vinden, maar virtueel.

“We hebben alle mogelijke opties besproken maar de belangrijkste factor is dat we samenscholing moeten voorkomen, aldus de commissie. Daarom wordt de intocht niet ingekort of afgeschaft maar kan elk kind vanaf huis de intocht online volgen. Hoe het feest op scholen of thuis gevierd wordt is aan de scholen of aan de persoon zelf, stelde de commissie tijdens een persconferentie vrijdagochtend. Eerder dit jaar werd door de regering aangekondigd dat er dit jaar geen intocht georganiseerd zou worden in verband met het ‘nieuwe

normaal’. Cultuur-minister Xiomara Maduro (MEP) benadrukte toen dat de bewustwording onder de mensen moet gaan leven maar dat de regering iemand niet kan verbieden Sinterklaas thuis te vieren. Ook Curaçao had al aangekondigd dat de intocht van Sinterklaas dit jaar afgeblazen zou worden.

Feest voor iedereen

Daarnaast worden de hulpen van de goedheiligman niet meer zwart geschminkt, maar in welke kleur de pieten aankomen wilde de commissie niet vrijgeven. “Dat blijft een verrassing.” In juni maak-

Preliminaire resultaten van online volkstelling bekend

Merendeel Arubanen zegt in goede gezondheid te verkeren

ORANJESTAD — Het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) publiceerde onlangs de preliminaire resultaten van de Censo 2020. Daaruit blijkt onder meer dat maar liefst 87 procent van het aantal ondervraagden tot nu van mening is in goede tot zeer goede gezondheid te verkeren. Dit in tegenstelling tot andere cijfers die juist aangeven dat Aruba een hoge incidentie van obesitas en chronische ziektes onder zijn bevolking kent.

Bij het CBS is een PDF beschikbaar met enkele preliminaire conclusies uit dit eerste deel van de telling. Er werden in totaal 10.105 huishoudens geteld, met daarmee 28.844 personen, wat neerkomt op gemiddeld 2.9 personen per huishouden. Deze personen kunnen onderverdeeld worden in de volgende groepen, 6003 kinderen tussen 0 en 17 jaar, 18.165 volwassenen tussen 18 en 64 jaar, en 4676 65-plussers. 64 procent is op Aruba geboren en 79 procent heeft de Nederlandse nationaliteit. 79 procent van degenen die op Aruba geboren zijn, heeft zijn of haar hele leven op Aruba gewoond. De personen die in een ander land zijn geboren wonen gemiddeld 21 jaar op Aruba. 87 procent van alle personen, en 67 procent van alle 65-plussers zei een goede tot zeer goede gezondheid te hebben. 4 procent van alle personen, en 13 procent van alle 65-plussers, heeft hulp nodig in huis door fysieke of mentale problemen. 99 procent van alle kinderen tussen de vier en zestien jaar gaat momenteel naar school, en 45 procent van de kinderen tussen nul en vier

jaar gaat naar een opvang/crèche. 86 procent van de deelnemers (vier jaar en ouder) heeft een eigen telefoon. 90 procent heeft internet in huis, 91 procent van de mensen die naar school gaan maakt gebruik van internet voor online lessen thuis, en 44 procent van de werkende personen maakt gebruik van internet om vanuit huis te werken.

Census

De census vindt een keer per tien jaar plaats. Dat deze zesde editie in ‘hybride’ vorm (half digitaal) plaatsvindt, is uit nood geboren. Niet alleen is het budget tot een kwart van het oorspronkelijke budget van 3 tot 4 miljoen florin gekort vanwege de financiële situatie bij de overheid als gevolg van de coronacrisis; ook de gezondheidsrisico's voor zowel enquêteurs als de huishoudens vormden een zorg. Uitstel van de census tot 2021 werd echter onwenselijk geacht omdat dat een verkiezingsjaar is. Afstel was ook geen optie, omdat het juist in een crisissituatie waarin de omstandigheden bij huishoudens snel veranderen van uiterst groot belang is dat het CBS over

nieuwe data beschikt van de huishoudens, op basis waarvan de overheid beleidsbeslissingen kan nemen. De gegevens van de laatste census, in 2010, zijn inmiddels sterk verouderd. Door het inkorten van de vragenlijst hoeven uiteindelijk minder enquêteurs te worden ingezet wat te bezopen huishouden.

Voorbereidingen

Het eerste deel van de volkstelling, namelijk ‘Censo Online’ is inmiddels tot een eind gekomen. Tussen 1 en 24 oktober kregen geïnteresseerden de kans om online of telefonisch een bijdrage te leveren aan de volkstelling. Alle huishoudens die hier niet aan meededen kunnen tussen 1 en 30 november alsnog een bezoek aan huis verwachten. Op dit moment is het CBS volop bezig met de voorbereidingen voor het tweede deel van de census, wat zal verlopen op de gebruikelijke manier, namelijk door persoonlijk bezoek van een teller aan huis.

De teller zal zich identificeren met een badge van CBS, er zorg voor dragen dat de nodige hygiënemaatregelen in acht worden genomen en voor het eerst alle antwoorden op een tablet registreren. De Helpdesk van de Census 2020 zal tussen 1 en 30 november tijdens kantooruren bereikbaar zijn op telefoonnummer 524-7444.

Financieringsbehoefte naar beneden bijgesteld

ORANJESTAD — Het tekort op de Begroting 2020 kan voor de tweede maal verlaagd worden. In de concept-begrotingswijziging die enige tijd geleden al naar de Staten is gestuurd, meldde de regering een tekort van 1114 miljoen florin. Na herberekening is dat bedrag inmiddels naar beneden bijgesteld tot 1029 miljoen florin. Ook de financieringsbehoefte gaat omlaag, van 1410 naar 1325 miljoen florin. Dat antwoordde Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) maandag 26 oktober op vragen van de Amigoe.

door onze verslaggever
Jan Jager

Van die 1325 miljoen florin is inmiddels 891 miljoen florin gefinancierd, blijkt uit antwoorden van de minister op schriftelijke vragen die onafhankelijk Statenlid Daphne Lejeuz over de concept-begrotingswijziging stelde. Dat zou betekenen dat er nog een resterende financieringsbehoefte is van circa 430 miljoen florin. Minister Maduro verklaarde vanochtend dit bedrag niet te kunnen bevestigen. “Zolang de Staten de begrotingswijziging niet hebben goedgekeurd, kan ik dit getal niet geven”, benadrukt ze. De begrotingswijziging of suppletoire begroting die per wet moet worden vastgesteld, zou maandag een week geleden in een openbare vergadering in de Staten worden behandeld. De openbare vergadering werd echter op het allerlaatste moment afgezegd. De be-

grotingswijziging was al een forse correctie op de Begroting 2020 die de Staten van Aruba op 25 maart unaniem vaststelden en het karakter had van een crisisbegroting met een ‘historisch’ tekort van bijna 1,3 miljard florin. Dat tekort was het resultaat van een herberekening van de inkomsten en uitgaven van het Land als gevolg van het sluiten van de grenzen na het vaststellen van de eerste coronabesmetting op het eiland op 13 maart, waardoor een aanvankelijk (historisch) surplus van 40 miljoen florin in de conceptbegroting kon omslaan in een negatief saldo van 1285 miljoen florin. Omdat over het jaar 2020 ook nog 361 miljoen florin moest worden afgelost op de kapitaalmarkt, becijferde de regering de totale financieringsbehoefte op 1647 miljoen florin.

Zwartste scenario

Bij het bepalen van het tekort en de financieringsbehoefte, ging het kabinet in maart uit van het zwartste scenario waarbij de grenzen negen maanden gesloten zouden blijven, wat een economische krimp van 44,4 procent tot gevolg zou hebben. Voor de concept-begrotingswijziging hanteerde het kabinet een minder donker scenario met een bijgestelde negatieve groeiervachting van ‘slechts’ 33,3 procent. Hierdoor konden de totale ingeboekte (belasting)ontvangsten met 62,6 miljoen florin naar boven bijgesteld worden. Daarnaast sneed het kabinet mede onder druk van de Koninkrijksregering in de kosten van de overheid, waardoor de regering de verwachte bestedingen in de concept-begrotingswijziging met 108,8 miljoen florin kon verlagen. De extra kosten voor de in mei ingevoerde loonsubsidieregeling (324

miljoen florin), werden deels gecompenseerd doordat de post ‘aanzuivering tekorten AZV’ mede als gevolg van die loonsubsidie en continuering van premiebetalingen, naar beneden kon worden bijgesteld. Met de inzet van zogenaamde ‘extension options’ lukte het de regering tot slot de ingeboekte aflossingsverplichtingen met 66 miljoen florin te verlagen. Onder aan de streep konden daarmee het verwachte begrotings-tekort en de financieringsbehoefte worden bijgesteld naar respectievelijk circa 1,1 miljard en 1,4 miljard florin.

Liquiditeitssteun

Waardoor het begrotingstekort en de financieringsbehoefte nu tot respectievelijk 1029 miljoen en 1325 miljoen florin verder naar beneden kunnen worden bijgesteld, is niet duidelijk. Wat wel duidelijk is, is dat er nog geld bij moet om het einde van het jaar te halen. Uit de antwoorden op bovengenoemde schriftelijke vragen van onafhankelijk Statenlid Lejeuz, blijkt dat de regering tot nog toe financiering ontving van omgerekend 517 miljoen florin via een lening op de internationale kapitaalmarkt (voor de herfinanciering van aflopende schulden), 204 miljoen florin liquiditeitssteun ontving uit Nederland (in de vorm van twee renteloze leningen) en circa 170 miljoen florin ophaalde door de uitgifte van twee binnenlandse obligatieleningen. Minister Maduro antwoordde dat de resterende financieringsbehoefte, die ze toen nog stelde op 526 miljoen florin, in het ideale geval door Nederland als liquiditeitssteun wordt gefinancierd en als het geld niet uit Nederland komt, ergens anders vandaan moet komen binnen het Koninkrijk of van de internationale markt. Via twee ministeriële besluiten heeft de Financiën-minister in elk geval nog een mandaat achter de hand om via de uitgifte van staatsobligaties 400 miljoen florin (besluit 14 september) en 325 miljoen florin (besluit 23 september) te lenen op de lokale kapitaalmarkt, waarvan bovengenoemde 170 miljoen florin reeds binnen is.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald. Vandaag aandacht voor de campagne van Fundacion Anti Droga Aruba (Fada), 'siman di locura, be drugfree' uitgebeeld.

Dokters in de dop

Scholieren van de Rosario College Basisschool hebben zich passend gekleed bij hun toekomstige beroep. Opvallend is dat vooral het medische vak hun belangstelling heeft, zoals verpleger en dokter, maar Fada wilde deze week graag extra aandacht voor de frontliners. De verkleedactie is om aandacht te vragen voor de 'week van gekke kleding' van Fundacion Anti Droga Aruba (Fada) tegen drugsgebruik.

Rise above drugs

Deze kinderen van de Emmaschool maakten op de laatste dag van de Red Ribbon Week tegen drugs van Fada,

ofwel de 'week van gekke kleding', een belofte tegen drugs. Het thema van de vijfde en laatste dag van de weeklange actie was 'Mi promes' (mijn belofte), en op het bordje is hun belofte te lezen: 'Rise Above Drugs'. De eerste Red Ribbon Week werd in 1985 in Mexico georganiseerd als reactie op de moord op een agent die voor de Amerikaanse Drug Enforcement Administration (DEA) werkte.

Volg je dromen

Ook Scol Basico Dornasol deed deze week mee aan de week van gekke kleding van Fada. Op dag twee konden kinderen in hun leukste pyjama naar school komen in het kader van 'volg je dromen'.

Toffe sokken

Leerlingen van de Commandeur Pieter Boer School in San Nicolas namen ook deel aan de Red Ribbon Week. Woensdag stond in het kader van gekke sokken en dus werd in de kast gegrepen naar met name regenboogsokken.

Een serieuze zaak

Ook bij het kantoor van Fada was er aan kleding gedacht. Maar niet al te gek. De medewerkers en vrijwilligers gingen gekleed in stemming zwart en rood. De campagne tegen drugs is ook een serieuze zaak.

Toffe sokken

Dokters in de dop.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Deloitte.

De Griffie van de Staten van Curaçao is het secretariaat van het Parlement. Vanuit de Griffie wordt het Parlement ondersteund, zowel op proces als op inhoud, zodat de leden van het Parlement optimaal hun werkzaamheden kunnen uitvoeren. Naast advies over algemeen bestuurlijke zaken en (juridisch) inhoudelijke zaken, ondersteunt de Griffie het Parlement, onder andere met het voorbereiden van de Parlementsvergaderingen, het juridisch adviseren van de voorzitter van het Parlement en het administratief en juridisch bijstaan van de Parlementsleden. De Griffie draagt zorg voor de uitvoering van door het Parlement genomen besluiten en het voorbereiden van de begrotingsprojectie van het Parlement. Ten behoeve van deze organisatie is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Hoofd Constitutioneel Proces

De functie

Als Hoofd Constitutioneel Proces bent u verantwoordelijk voor de ontwikkeling, implementatie, uitvoering en evaluatie van het beleid op het gebied van constitutionele zaken, juridische advisering, ondersteunings- en voorlichtingsprocessen. U bent de drijvende kracht achter de verdere modernisering van de externe communicatie van de Staten. U ontwikkelt een beleidsstrategie voor de Griffie en adviseert de Griffier hieromtrent. U analyseert nieuwe wet- en regelgeving, staatkundige, politiek-bestuurlijke ontwikkelingen en de behoeftestelling door de Staten en adviseert de Griffie over hoe hierop kan worden ingespeeld. U werkt het beleid op constitutionele zaken uit en geeft sturing aan de uitvoering daarvan. U geeft leiding aan de medewerkers van de afdeling Constitutioneel Proces. U rapporteert aan de Griffier en bent tevens plaatsvervangend Griffier.

Uw profiel

U beschikt over een afgeronde academische opleiding in het Nederlands Recht/ Nederlands Antilliaans recht en heeft minimaal 3 jaar ervaring in een soortgelijke functie. U heeft kennis van het constitutioneel proces, de taken en verantwoordelijkheden van de Staten en de rol van de Griffie in dezen. U bent bekend met staatsrechtelijke regelingen, wetgevingstechniek en het wetgevingsproces. Daarnaast bent u vaardig in het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op het gebied van constitutionele zaken. U bent proactief, een teamplayer en u beschikt over uitstekende management- en leidinggevende vaardigheden. U heeft een sterk analytisch vermogen en u bent goed in staat te laveren in een politiek-bestuurlijke omgeving. Tevens beheerst u het Nederlands, Engels en Papiaments uitstekend in woord en geschrift.

Het aanbod

De arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met het bezoldigingslandsbesluit 1998 (A.B. 1998 no 36) en de LMA. Staten en de gangbare rechtspositieregelingen van de Staten van Curaçao. Onze klant biedt een uitdagende functie in een dynamische omgeving.

Procedure

Deloitte Dutch Caribbean zal deze procedure uitvoeren namens de Staten van Curaçao. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Cherissa Koko, Manager Human Capital Consulting, Learning & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean via +5999 433 3333. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 17 november 2020 e-mailen naar hrm@deloitte.cw. U ontvangt binnen drie werkdagen een ontvangstbevestiging (neem contact op indien u deze niet heeft ontvangen). Een assessment, referentie- en integriteitsonderzoek kunnen deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Any dispute or other legal matter resulting from this correspondence shall be governed by the jurisdiction of the Common Court of Justice of Aruba, Curaçao, Sint Maarten and of Bonaire, Sint Eustatius and Saba. Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more. Deloitte Dutch Caribbean is part of the Deloitte Network. In the Dutch Caribbean the services are provided by Deloitte Dutch Caribbean, an entity which is registered with the trade register in Curaçao under number 34292 and in Aruba under number H51453.0. © 2020. For information, contact Deloitte Dutch Caribbean.

Openingstijden

Amigoe Aruba neemt steeds serieuze preventiemaatregelen om de gezondheid en het welzijn van onze klanten, collega's, vrienden en gemeenschap te beschermen.

Tot nader order is Amigoe vanaf

8:00 tot 2:00 uur open.

Na 2:00 uur zijn wij bereikbaar op

arubaredactie@amigoe.com

avisoaruba@amigoe.com

abonementaruba@amigoe.com

Wij zullen uw vragen dan zo spoedig mogelijk in behandeling nemen.

Directie

Impact Blue in Oceanographic Magazine

ORANJESTAD — Onderzoeker en oprichter Juliet Carvalhal, van de Impact Blue foundation, staat deze maand in de schijnwerpers van het internationale tijdschrift Oceanographic Magazine. Reden voor de ‘feature’ was onder meer haar deelname vorig jaar aan de volledig door vrouwen bemande expeditie ‘eXXpedition Round the World 2019-2021’ waarbij ze samen met vijftig andere onderzoekers het plastic in zee onderzocht.

Aan de Amigoe vertelt Carvalhal trots te zijn dat uit de vijftig onderzoekers die aan boord van het zeilschip waren, het tijdschrift ervoor koos om haar ervaringen, Aruba en Impact Blue uit te lichten. Behalve haar ervaring tijdens de expeditie komen ook de activiteiten van de Impact Blue Foundation en het plastic verbod waar Carvalhal aan bijdroeg aan bod in het artikel dat recent uit is.

Ervaringen

De auteur van het artikel, Sophie Dingwall, ging mee op het zeilschip tijdens een deel van de route van Plymouth naar Panama, om van dichtbij het onderzoek te ervaren. “Elk bemanningslid had zijn eigen reden om deel te nemen aan de expeditie, hun eigen persoonlijke ervaringen die hen ertoe brachten deel uit te maken van een beweging om de oceaan te helpen beschermen. Het doel van de expeditie is een steeds groter wordend team van ambassadeurs te creëren die een drijvende kracht kunnen zijn in het revolutioneren van hoe we leven en het milieu beschermen dat het menselijk leven ondersteunt”, aldus het artikel. Volgens Dingwall worden de eerste officiële resultaten van de eXXpedition-gegevensanalyse mogelijk later dit jaar gepubliceerd, ‘met plannen om onze bevindingen wijd en zijd te verspreiden, waardoor groepen en individuen zich bij ons leger kunnenervoegen en aandringen op positieve verandering’.

eXXpedition Round The World

Vorig jaar schreef de Amigoe dat de wereldexpeditie twee jaar duurt en in totaal 300 vrouwen als bemanning aan boord zal hebben. Het heeft als doel uit de eerste hand te ervaren welke uitdagingen zijn ontstaan

door plastic voor eenmalig gebruik en hoe zij hieraan kunnen bijdragen door baanbrekend wetenschappelijk onderzoek te doen en aan de hand daarvan oplossingen te bedenken. De organisatoren hebben vrouwen uit verschillende multidisciplinaire en culturele achtergronden uitgenodigd om zich aan te melden voor deelname. De reis heeft een afstand van meer dan 38.000 zeemijlen en begon vanuit het Verenigd Koninkrijk. De route van de expeditie is Plymouth, de Azoren, Antigua-Bonaire-Aruba, Panama, de Galapagos-eilanden, Paaseiland, Pitcairn / Henderson, Tahiti, de Cook Eilanden, Tonga, Fiji, Vanuatu, Cairns, Darwin, Perth, Mauritius, Madagascarp, Kaapstad, Brazilië, Barbados, St. Lucia, Bermuda,

Foto: Sophie Dingwall

Halifax, Labrador, Groenland, IJsland, Noorwegen en tenslotte Londen. Hierbij gaan teams plastic- en gifstoffen in de oceaan onderzoeken, via vier van de vijf oceanische zeestromingen en het Noordpoolgebied. Op 29 november 2019 stapte Carvalhal in Antigua op het zeilschip SV TravelEdge om namens Aruba en Bonaire deel te nemen aan de vierde etappe van ‘eXXpedition Round the World 2019-2021’. Uit het onderzoek dat Carvalhal uitvoerde in de

wateren rondom Aruba en Bonaire, waarbij ze zowel het wateroppervlak (Manta Trawl), het diepere water op 25 meter diepte (Niskin) als de zeebodem analyseerde, zegt ze minder plastic te hebben gevonden dan zij aanvankelijk had gedacht. Maar deze conclusie kan ook voorbarig zijn en te maken hebben met de gekozen locaties en weersomstandigheden zoals stroming en wind. Het zou zelfs kunnen zijn dat er meer deeltjes naar de bodem zijn gezakt.

Wereldwijd zijn er zo’n 5.25 triljoen plastic deeltjes die op het wateroppervlak drijven en naar vermoeden nog veel meer op de bodem, vertelde Carvalhal eerder aan de Amigoe. “Daarom is het zo belangrijk dat wij verdergaan met langdurig wetenschappelijk onderzoek en met precies dezelfde methodes, zodat wij een beter beeld kunnen krijgen van het niveau van vervuiling op en rond Aruba en zo tot betere oplossingen kunnen komen.”

Nationaal Onderwijscongres van Skoa afgelopen week volledig online

ORANJESTAD — Het was weer tijd voor het jaarlijkse Nationaal Onderwijscongres van Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa) afgelopen week, dat dit keer volledig online plaatsvond. Door middel van het congres wil Skoa bijdragen aan het professionele niveau van haar docenten en de kwaliteit van het onderwijs. Ruim 800 deelnemers van verschillende scholen volgden de workshops tijdens het evenement dat zich voltrok van 26 tot en met 30 oktober. De week begon met een openingsfilm waarin toespraken te zien waren van een lid van de raad van toezicht van Skoa, pastoor Jairo Maduro, voorzitter van de raad van toezicht Roly Sint Jago, en tenslotte algemeen directeur van de Skoa Anuesca Baly. De informatieve sessies werden verzorgd door de onderwijsadviseurs van De Rolf Groep uit Nederland, waaronder Jeroen Rougoor die een workshop gaf over verandermanagement.

Test je natuurkennis online met DCNA

ORANJESTAD — Kinderen van twaalf tot veertien jaar die wonen op Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Maarten en Sint Eustatius kunnen hun kennis over de natuur testen via een online natuurquiz.

De quiz wordt georganiseerd door de natuurorganisatie Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) op 25 november van 16.00 tot 17.30 via Zoom. De quiz wordt gehouden in het Engels met Nederlandse en Papiamentse ondertiteling. De hoofdprijs is een snorkeltrip met vrienden.

De vragen zijn gebaseerd op kennis over de nationale parken van Caribisch Nederland, de ecosystemen die er te vinden zijn, alsmede flora en fauna en ook over klimaatadaptatie en duurzaamheid. Om meer kans te maken kan men zich voorbereiden door de informatie van onder andere www.dcnanature.org te bestuderen of de websites van de nationale parken van de landen die meedoen.

Meedoen

Men kan individueel mee-

doen of als team van maximaal vier personen. Om mee te doen hoeft men zich niet te registreren, wel is een computer of tablet, een internetverbinding en een smartphone nodig en goede zin, schrijft de organisatie. Teams moeten samen achter de computer zitten en een teamlid verstuurt de antwoorden dan via de telefoon. Men hoeft zich niet van tevoren aan te

melden maar kan op de genoemde tijd surfen naar <https://zoom.us/j/98965093325> voor de quiz. In het begin van de uitzending wordt uitgelegd hoe men de antwoorden gratis via de telefoon inzendt. Voor andere vragen over de quiz kan men contact opnemen via e-mail research@DCNAnature.org, de Facebookpagina van DCNA of telefonisch via +599 717-5010.

PBCCG verstrekt ruim 126.000 gulden minder subsidie in 2019

WILLEMSTAD — Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG) kende over 2019 aan 111 subsidieaanvragers financiële steun toe. De stichting verstrekte een totaalbedrag van 973.483 gulden aan subsidie. Dat meldt bestuursvoorzitter Halder Lam in het jaarverslag 2019 dat onlangs is gepubliceerd.

Het PBCCG gaf in vergelijking met het jaar ervoor minder subsidie uit. In 2018 honoreerde de stichting ruim 1,1 miljoen gulden aan projecten. De meeste goedgekeurde aanvragen, 71 in totaal, bedroegen maximaal 10.000 gulden. De stichting accepteerde veertig projecten boven de 10.000 gulden. Het merendeel van de aanvragen betrof projecten in de segmenten beeldende kunst, podiumkunsten en kunst- en cultuureducatie.

Crisis

Bij het schrijven van het voorwoord stond de wereld op zijn kop vanwege de coronacrisis. “De wereldeconomie komt langzamerhand weer op gang, terwijl verschillende sectoren het nog heel moeilijk hebben. Dit keer is de culturele sector niet gespaard gebleven van deze crisis, die veroorzaakt is door een pandemie. Theaterpresentaties konden niet meer plaatsvinden, concerten en festivals werden geannuleerd

en musea moesten hun deuren voor het publiek sluiten”, aldus de PBCCG-voorzitter.

Volgens een Nederlandse krant liep per juni 2020 de Nederlandse culturele sector 2,6 miljard euro aan publieke en zakelijke inkomsten mis door de coronacrisis. “Helaas zijn de negatieve financiële gevolgen van deze pandemie voor de culturele sector op onze eilanden niet gekwantificeerd. Wel kan met zekerheid gezegd worden, dat de gevolgen van Covid-19 op de culturele sector van onze eilanden even erg waren”, aldus Lam. Volgens de voorzitter staan we samen sterk. “Nu meer dan ooit is uw hulp en bijdrage nodig voor het koesteren, verder verrijken én financieel ondersteunen van de kunst en cultuur op onze zes Caribische eilanden.”

Uitbreiding

In 2019 kwamen er twee fond-

sen op naam bij, namelijk het ‘EYoung Talent Fund’ en het ‘Fonds Culturismo’. Dit laatstgenoemde fonds heeft de Nederlandse moederstichting aan oud-voorzitter Michèle Russel-Capriles als afscheidscadeau geschonken. Vanuit de overtuiging dat cultuur en natuur van primair belang zijn voor het welzijn en de welvaart van onze eilandbewoners, streeft Russel-Capriles met dit fonds op naam een impuls te geven aan de culturele ervaring en beleving die door de lokale bewoner kan worden aangeboden aan de (buitenlandse) bezoeker.

Verder reikte de stichting vorig jaar ook de jaarlijkse PBCCG Cultuurprijs uit. Winnaars zijn Christina Timber-Glover (Sint Eustatius), Heleen Cornet (Saba) en Stichting voor Kunst en Cultuur van Bonaire (Bonaire). Tot slot dezen zich ook bestuurswisselingen voor. Gedurende 2019 namen twee bestuursleden afscheid: Erskine Page-Arrindell (bestuurslid Curaçao) en Frensdal Giel (bestuurslid Aruba). Zij werden vervangen door Celine Gladpootjes (Curaçao) en Renwick Heronimo (Aruba).

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

		4	3					
7				4	5	8		
3	2			7				
		6					4	8
	3						1	
1	7					6		
			1				5	6
		2	5	6				7
				3	2			

DIFFICULTY RATING: ★★☆☆☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Sociaal-Economische Raad in jaarverslag:

Kwaliteit concept wet- en regelgeving voldoet niet

WILLEMSTAD — Concept- en regelwetgeving die aan de Sociaal-Economische Raad (SER) wordt voorgelegd voor advies, voldoet herhaaldelijk niet aan de gestelde eisen. Het betreft wetstechnische, inhoudelijke/beleidsmatige als ook procedurele tekortkomingen. De onoverzichtelijkheid van de fiscale wet- en regelgeving is alleen maar verder toegenomen en niet bevorderlijk voor het investeringsklimaat noch de economie.

Dat constateert de SER ook weer in haar jaarverslag over 2019. In diverse gevallen ontbreekt in de toelichting op het concept een analyse van de financiële gevolgen voor de overheidsfinanciën. Ook de onderbouwing dan wel motivering van de beleidsintenties ontbreekt. Vaak zijn de adviezen vanuit de desbetreffende ministeries onvolledig en niet uitdiepend genoeg. Zo wordt onvoldoende inzichtelijk gemaakt in hoeverre de maatregelen de beoogde effecten kunnen opleveren, dan wel onbedoelde effecten met zich meebrengen.

Fiscaal

In 2019 betrof dat met name voor wetsvoorstellen op fiscaal gebied die primair gericht zijn op inkomstenverhogingen voor de overheid. In deze wetsvoorstellen wordt niet aangegeven welk belang de regering in het afwegingsproces heeft gehecht aan macro-economische en sociaal-economische verbeteringen in relatie tot het verhogen van de overheidsinkomsten. En zo

ja, welke belangenafwegingen hebben plaatsgevonden in het besluitvormingsproces. Juist gezien de precaire sociaal-economische positie waar het land al geruime tijd in verkeert, acht de SER het risico van een verkeerde keuze – die een versterking van de neerwaartse economische spiraal met zich mee kan brengen – niet gewenst. De SER onderschrijft het belang en de noodzaak van een integrale beleidsbenadering voor de versterking van de sociaal-economische ontwikkeling, het verbeteren van de overheidsfinanciën en het financieel beheer en structurele hervormingen. Met name op de arbeidsmarkt en van het ambtenarenapparaat. Maar het aanvullend onderzoek of het betrekken van relevante stakeholders bij de bovengenoemde processen wordt vaak nagelaten. Voorts constateert de SER keer op keer dat de onoverzichtelijkheid van de fiscale wet- en regelgeving alleen maar verder is toe-

genomen met ‘wijziging op wijziging’ hierin. Dit onoverzichtelijke beeld vindt zijn oorsprong in het feit dat er van de te wijzigen landsverordeningen geen geconsolideerde teksten (GT’s) beschikbaar zijn. Dit is niet bevorderlijk voor het investeringsklimaat noch de economie.

Ongeoorloofd

Bij alle ontwerpen inzake fiscale maatregelen die aan de SER werden voorgelegd, is sprake van een ongeoorloofde, dan wel ongewenste delegatiemogelijkheid. Namelijk naar landsbesluit houdende algemene maatregelen (LB h.a.m.), dan wel naar ministeriële regeling met algemene werking. Een voorbeeld hiervan is de ontwerp-landsverordening belastingmaatregelen en introductie algemene bestedingsbelasting en inzake het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, wijziging accijns-tarieven. De SER stelt dat aanpassingen van het percentage van omzetbelasting en van verrekening van te betalen belasting bij invoer, van grote invloed zijn op de sociaal-economische situatie van het land. Daarom dienen wezenlijke bepalingen per landsverordening te worden geregeld, en niet bij LB h.a.m.

“Het belang van (snelle) meeropbrengsten voor de overheid lijkt hier het allesoverheersende motief voor de delegatiemogelijkheid te zijn. Voor de SER is het niet aanvaardbaar dat deze prioriteit boven het algemeen sociaal-economisch belang lijkt uit te gaan.”

Openheid van zaken!

Curaçao geniet persvrijheid. Tenminste, dat zou je denken. In de praktijk komt daar zeer weinig van terecht. Vrije pers kan namelijk alleen mits informatie wordt vrijgegeven. Vragen van journalisten zijn er om inhoudelijk beantwoord te worden. Dat moet leiden tot openheid van zaken in een democratisch bestel.

Bij Domeinbeheer aankloppen voor informatie? Vergeet het maar. Van transparantie hebben zij daar niets gehoord. Het gebeurt maar al te vaak dat vragen over zaken bij, met name, de uitvoeringsorganisaties Openbare Werken (OW, voorheen DOW), Domeinbeheer en Ruimtelijke Ordening en Planning (ROP, voorheen Drov) onbeantwoord blijven. Alle drie de instanties vallen toevallig (?) onder het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP).

Vragen stellen via de ministers zelf zet vaak ook geen zoden aan de dijk. Maar al te vaak wordt dan gezegd dat een beleidsmedewerker met de vraag wordt belast of dat een antwoord spoedig volgt. De werkelijkheid is anders. Als er überhaupt een antwoord komt, dan is dat kort, niet krachtig en vaak niet inhoudelijk. De Amigoe wordt keer op keer met specifieke vragen over onderwerpen die de drie instanties aangaan, met een kluitje in het riet gestuurd.

Wat is er, of juist niet, gaande bij de drie uitvoeringsorganisaties? Waarom een verbod van de desbetreffende minister voor contact tussen de pers en de hoofden van diensten van de drie instanties? Waarom zoveel geheimzinnigheid?

Helaas is een contactverbod tussen een diensthoofd en de pers niet nieuw. Vele jaren geleden mocht de directeur van de gevangenis SDKK onder geen enkele omstandigheid met de pers praten. De minister was toentertijd de enige spreekbuis. Daar is gelukkig snel verandering in gekomen.

Terugblikkend over de afgelopen tien jaar, mochten de hoofden van Domeinbeheer, ROP en OW, met toestemming van de gedeputeerde voor Infrastructuur Anthony Godett, minister Charles Cooper, minister Dominique Adriaens, minister Earl Balborda, minister van Financiën José Jardim, minister Jaime Cordoba en Suzy Camelia-Römer, de pers te woord staan. Met het aantreden van minister Zita Jesus-Leito kwam hier plots verandering in. ‘De ambtenaren mogen niet met de pers praten’, er werd een verbod uitgevaardigd. De pers moest de vragen maar aan de minister zelf stellen. En laat dat nu degene zijn die inhoudelijk maar barweinig verstand van zaken heeft.

In de praktijk betekent het dat de minister de vraag van de journalist voorgelegd krijgt en ‘navraag’ doet. Na verloop van tijd, dat kan tot wel enkele dagen duren, komt de minister terug met een kort, slap antwoord. Logisch, want de minister is geen expert over het onderwerp. Zij kan onmogelijk over alle onderwerpen inhoudelijk op de hoogte zijn. We blijven mensen. En dat is uiterst verdrietig en ondemocratisch, want hierdoor krijgt de journalist – en daardoor ook de samenleving – niet de broodnodige antwoorden.

Is het wachten op de nieuwe verkiezingen of kan er in de komende zes maanden op de valreep nog openheid van zaken worden verwacht? Geef de hoofden van de diensten, de sector-directeuren en de secretaris-generaal meer vrijheid. Vertrouw op hun inzicht en kennis van zaken. Het komt de gemeenschap en informatievoorziening ten goede.

Kiwanis doneert boekenpakket aan Nechi Pieters

WILLEMSTAD — In het kader van de kinderboekenweek ‘Ban Lesa’ heeft Kiwanis Club Curaçao donderdag een boekenpakket aan Colegio Nechi Pieters gedoneerd.

De president van Kiwanis, Noellia Sanchez, overhandigde zowel Nederlandstalige als Papiamentstalige boeken aan het hoofd van de school. Een van de boeken gaat over de geschiedenis van de nieuwe brug. De kinderen van de school hadden rond het thema van de boekenweek ‘Het rijke verleden van Curaçao’ een collage gemaakt. In de collage zijn verschillende stukken geschiedenis van locaties in Punda en Otrobanda te zien. Nechi Pieters is een van de scholen die aangesloten zijn bij het programma van Kiwanis genaamd ‘Hoben Destaká’. Dit programma

beloont getalenteerde jongeren, en Kiwanis organiseert hiervoor vele acties die ech-

ter op dit moment door coronaomstandigheden op een laag pitje staan. Sanchez

hoopt de activiteiten toch snel weer te kunnen hervatten.

Avondklok met een week verlengd

Escalatiemodel coronamaatregelen in de maak

WILLEMSTAD — De overheid komt met een beoordeelingssysteem om de verspreiding van Covid-19 tegen te gaan. Op basis van een zogenoemd escalatiemodel wordt dan (wekelijks) bepaald of het voorkomen van de verspreiding de goede kant opgaat en de coronamaatregelen versoepeld kunnen worden, of dat er strengere maatregelen moeten komen. Dat maakte minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) vrijdagochtend bekend tijdens de persconferentie met een update over de coronacrisis.

Het strategisch team belast met calamiteiten en het epidemiologisch team werken momenteel aan dit escalatiemodel. Het model gaat waarschijnlijk met ingang van volgende week in. De overheid moet opnieuw in gesprek met groepen uit diverse sectoren, zoals entertainment – voor het organiseren van feesten van vijftig personen of meer – en kerken voor wat betreft koor en achtergrondmuziek. Het wordt een flexibel model, waarbij rekening gehouden wordt met diverse medische indicatoren, zoals het aantal ziekenhuisopnames, het aantal actieve gevallen, het aantal 60-plussers dat besmet is geraakt en de tendens van de curve. Aan de

hand van de situatie wordt, bijvoorbeeld, de avondklok uitgebreid of ingeperkt. Girigorie kondigde tevens aan dat de avondklok (23.00 - 05.00 uur), voorlopig tot volgende week vrijdag verlengd wordt.

Het Nederlandse kabinet hanteert conform de regionale escalatieladder vier inschalingniveaus: waakzaam, zorgelijk, ernstig en zeer ernstig. In het geval van waakzaam is er sprake van een beheersbare situatie; de besmettingen zijn laag. Bij het niveau zorgelijk ontwikkelt de situatie zich negatief. Het aantal nieuwe besmettingen neemt dus toe. Bij het niveau ernstig is hard ingrijp-

pen noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen en terug te keren naar een beheersbare situatie. Als er sprake is van een zeer ernstige situatie gelden de zwaarste maatregelen voor het hele land.

Illegalen

Verder bevestigde de minister dat tien ongedocumenteerden positief zijn getest op corona. Zij zijn samen met zestien anderen illegaal het land binnengekomen op 15 oktober jl. Conform de aangepaste controleprocedure vanwege de coronacrisis, werden zij na aanhouding naar Baya Beach gebracht om te testen. Hierna moesten zij sowieso veertien dagen in quarantaine en ‘aan het einde van de quarantaineperiode zijn zij weer getest en toen bleek dat tien van hen positief waren’, zei Girigorie. Deze tien personen zitten in isolatie in de nieuwe vreemdelingenbarakken in de gevangenis, speciaal opgezet als quarantaineafdeling voor vreemdelingen.

Shortlist voor strategische partner raffinaderij

WILLEMSTAD — De kandidaten die doorgaan naar de volgende fase in de zoektocht naar een strategische partner voor de raffinaderij zijn geselecteerd. Dat heeft Refineria di Kòrsou (RdK) gisteren bekendgemaakt.

De Project Management Organization (PMO) die namens het overheidsbedrijf belast is met deze opdracht heeft gisteren de *non-binding proposals* bestudeerd. De offertes die aan de meeste voorwaarden hebben voldaan, zijn voor de volgende ronde gekozen. De PMO moest zich over elf offertes buigen. Het hoofddoel van project Arawak, zoals de naam van het project luidt, is het vinden en selecteren van de beste strategische partner om de raffinaderij, Bullenbaai en de utiliteitsinstallatie CRU voor de lange

termijn te beheren en te exploiteren. De evaluatiecommissie heeft haar definitieve advies gepresenteerd aan de raad van bestuur en de raad van toezicht van RdK en met hun goedkeuring zal PMO in verder overleg treden met de partijen op de shortlist.

Uiterlijk 27 november moeten zij een bindend voorstel indienen. Daarna zal de evaluatiecommissie op 4 december een *preferred bidder*, de voorkeursbieder, selecteren om de onderhandelingen te starten over het beheer en de exploitatie van de oliefaciliteiten. Het is, in verband met de geheimhoudingsplicht, onbekend hoeveel kandidaten zijn overgebleven; Na de eerdere mislukte pogingen met Guangdong Zhenrong, Motiva en Klesch wordt dit traject gezien als laatste redmiddel.

Cyberaanval Instagram-account overheid

WILLEMSTAD — De overheidsaccount op Instagram is slachtoffer geworden van een zogenoemde cyberaanval.

Onbekenden hebben deze week de pagina overgenomen; hierdoor kon de over-

heid niets op de pagina plaatsen. Samen met Instagram is eraan gewerkt om de dader(s) digitaal op te sporen. Als eerste moest de overheid weer controle krijgen over de pagina. Dat is inmiddels gelukt.

Gistermiddag kort voor 18.00 uur maakte de overheid de cyberaanval via sociale media bekend. “Wij zijn bezig weer de controle te krijgen over het Instagram-account om zo snel mogelijk weer informatie te kunnen delen”, aldus de korte verklaring. Op het moment van de verklaring was het Instagram-account inmiddels alweer onder beheer van de overheid.

Sint Maarten

Protesten tegen mogelijk dolfinarium, regering trekt waterrechten in

PHILIPSBURG — Meer dan honderd demonstranten hebben geprotesteerd op Maho Beach, Sint Maarten, tegen de mogelijke plannen voor een dolfinarium in het hotelproject van Alegria Real Estate NV (Alegria).

Twee dagen na het protest ontzegde de minister van Verkeer, Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu (Vromi), Egbert Doran, Alegria de rechten op het water rond de hotelontwikkeling. “De beslissing is in het belang van de mensen van Sint Maarten”, aldus de minister. Dat schrijft Tim van Dijk in een reportage voor *Caribisch Netwerk*.

Dolphin Defenders organiseerde het protest na de uitspraak van het Gerecht in Eerste Aanleg begin september, dat er erfpachtrechten van zestig jaar zouden moeten worden verleend voor een oppervlakte van meer dan 13.500 vierkante meter. Hierdoor zou Alegria een resort kunnen ontwikkelen,

Foto: Tim van Dijk/NTR

met onder andere een zee-aquarium en een golfbreker of steiger.

Protestorganisator en vertegenwoordiger van Dolphin Defenders Mercedes de

Windt neemt de geruchten zeer serieus. “Meer dan twintig jaar hebben milieuorganisaties en dierenactivisten op Sint Maarten met succes talloze ondernemers verhinderd om zeelevencentra en

dolfinaria te bouwen”, zegt De Windt.

De Sint Maarten Nature Foundation adviseerde de regering negatief over de voorgestelde mariene ont-

wikkelingen. De organisatie oordeelde dat een golfbreker kan leiden tot erosie van Maho Beach. Ook zijn er zes soorten bedreigd koraal in het gebied.

Ommezwaai overheid
Op advies van de Natuurstichting en experts van het ministerie van Vromi, heeft minister Doran officieel de waterrechten van Alegria geweigerd. Volgens minister Doran was de eerdere beslissing van de voorzieningenrechter, die groen licht had gegeven voor de waterrechten, tijdelijk.

Doran heeft ook de secretaris-generaal van Vromi en de vorige advocaat die de regering vertegenwoordigde veroordeeld. De minister verklaart dat ze niet bevoegd waren om een overeenkomst te sluiten op basis van een tijdelijk besluit.

Louis Brown, de secretaris-generaal van Vromi, is inmiddels geschorst.

Alegria is in beroep gegaan.

Kolegio Kristu Bon Wardador winnaar Bonaire

KRALENDIJK — Tijdens een live tv-show vanuit de studio van NOS TV waren de deelnemende scholen Skol Amplio Papa Cornes, Kolegio Strea Briante en basischool de Pelikaan middels videoverbinding aanwezig. De kinderen die gewerkt hebben aan de tekening van Kristu Bon Wardador zitten inmiddels op het voortgezet onderwijs en daarom waren een enkelen van hen in de studio om de tv-show bij te wonen. Des te groter bleek de verrassing dat zij tot winnaar werden gekozen. Zij gaan door naar de finale tussen de eilanden die op 21 november wordt gehouden.

Moordzaak tegen Jamaloodin in januari

WILLEMSTAD — Het gerecht heeft twee weken in januari gereserveerd voor de inhoudelijke behandeling van de moordzaak Magnus/Maximus tegen de oud-minister van Financiën, George Jamaloodin. De zittingsperiode start op 18 januari. Jamaloodin wordt bijgestaan door vader en dochter advocaten Eldon ‘Peppie’ Sulvaran en Athena, en advocaat Mirto Murray.

Het hof kondigde donderdagmiddag tijdens de regiezitting tevens aan dat de zaak om veiligheidsredenen niet in het nieuwe gerechtsgebouw (oud-KMPG-gebouw) behandeld zal worden.

Conform de wet worden in de eerste dagen de feiten en de persoonlijke omstandigheden van Jamaloodin besproken. Hij krijgt vragen gesteld door de drie rechters van het hof en krijgt dus de mogelijkheid om het een en ander uit te leggen. Ook zullen getuigen ter zitting worden gehoord, waarna het Openbaar Ministerie (OM) de mogelijkheid heeft om te rekwireren en krijgt het verdedigingsteam vervolgens de kans om te pleiten. Beide partijen mogen daarna reageren op het requisitoir en de pleitnota en Jamaloodin mag tot slot gebruikmaken van het recht op het laatste woord.

Jamaloodin werd eerder tot 28 jaar gevangenisstraf

veroordeeld voor het uitlokken van de moord op Helmin Wiels op 5 mei 2013. Het verdedigingsteam heeft reeds een uitgebreid 96 pagina's tellend rapport, met 93 onderzoekswensen, waaronder het horen van een aantal getuigen. Het OM had geen bezwaar tegen het horen van de gevraagde getuigen.

Tegen Jamaloodin zijn door de eerste rechter bruikbaar als bewijs de verklaringen van de tot levenslang veroordeelde schutter van Helmin Wiels, Elvis ‘Monster’ Kuwas, de getuige B5, de broer van de overleden hoofdverdachte Luigi ‘Pretu’ Florentina, Julius B., en van medewerkers van Speedy Security, alsook de sms-berichten tussen Jamaloodin en de tot 26 jaar cel veroordeelde toedemakelaar van Wiels, Burney ‘Nini’ Fonseca.

Start registratie cultuur-, kunst- en literatuurgroepen

KRALENDIJK — De Sectie Cultuur, Kunst en Literatuur (Skal) op Bonaire gaat volgende week van start met de registratie van groepen en/of personen die actief zijn op het gebied van muziek, zang, dans en poëzie en van verhalenvertellers en -schrijvers. Het gaat hier om alles wat te maken heeft met cultuur, kunst en literatuur.

In het verleden werden pogingen gedaan om deze gegevens te krijgen zodat de Skal er in een up-to-date registersysteem over kon beschikken. Er zijn echter constant veranderingen in de amusementswereld en ook op het gebied van kunst en literatuur. Er zijn ook momenten waarop nieuwe talenten tevoorschijn komen, maar waar het betrokken departement geen weet van heeft.

De bedoeling achter dit project is juist om te weten te komen bij wie aangeklopt kan worden bij bepaalde specifieke projecten. Verder zal dit registersysteem ook

van dienst zijn om zoveel mogelijk artiesten te betrekken bij lokale evenementen, in het bijzonder activiteiten van de overheid.

Bonaire beschikt over vele talenten op allerlei gebied en het is zijn een plicht om deze artiesten te stimuleren en te ontwikkelen, door met projecten te komen om elke artiest op zijn of haar terrein naar een hoger niveau te tillen.

Door middel van het Departement van Cultuur, Kunst en Literatuur probeert het Bonairiaanse Eilandsbestuur met goede ideeën te komen om op allerlei manie-

Foto: Mangelina di Rei

ren artiesten te stimuleren en te promoten in de ruimtestin van het woord. Naast de al bestaande activiteiten worden mogelijkheden onderzocht om met educatieve projecten en ta-

lentontwikkelingsprojecten te komen om zodoende het voortbestaan en het behoud van de cultuur van Bonaire te garanderen. Voor het maken van een afspraak kan contact opgeno-

men worden met de Sectie Cultuur, Kunst en Literatuur via de telefoonnummers 715-3615 of 717-5330 toestel 3615, of via e-mail naar robert.sances@bonairegov.com.

Mavis Albertina richt politieke partij op

WILLEMSTAD — Tv-persoonlijkheid Mavis Albertina heeft een nieuwe politieke partij opgericht. Met Partido Maneho Asertá, Visibel i Sigur (MAVIS), oftewel de Partij voor een Trefzeker, Zichtbaar en Veilig Beleid, wil ze zich verkiesbaar stellen in 2021. De partij staat in de traditie van het sociaal-liberalisme, aldus de aankondiging.

De initiatiefneemster is de bekende media-entrepreneur Mavis Albertina. Met vijftig jaar ervaring in de branche kijkt zij terug op een bewogen leven, waarbij zij vanuit een hoog verantwoordelijkheidsbesef een bijdrage heeft willen leveren aan bewustwording op het eiland ten aanzien van solidariteit, saamhorigheid en eigen verantwoordelijkheid van de burger. Het oprichten van deze partij is haar wederdienst aan het volk.

Zij is er getuige van geweest hoe de kwaliteit van de levensstandaard van de gewone burger met rasse schreden achteruit is gegaan, hoe bedrijven worstelen om het hoofd boven water te houden, hoe problemen zoals Covid-19, de crisis in Venezuela, het stilvallen van de raffinaderij en de begrotingstekorten zich opstapelden, hoe de verhoudingen met Nederland verslechterden en hoe opvolgende besturen onvoldoende in staat bleken te zijn het tij te keren.

Vanuit het besef dat zij haar ervaring onvoldoende kan inzetten voor het oppakken van de grote uitdagingen waarvoor Curaçao staat vanuit haar huidige positie, is zij tot de conclusie gekomen dat een positie aan de zijlijn geen optie meer is.

Daarom gaat ze met haar partijgenoten de uitdagingen aan, met als doel om binnen afzienbare termijn een samenleving op te

bouwen waarbij economische vooruitgang, leefbaarheid en innovatie de norm zijn. Daadkrachtig, actiegericht, transparant en dienstbaar aan het volk en gedreven door de grote behoefte aan *Get it finally done*.

De partij staat voor een participatiemaatschappij met inbreng van burgers, bedrijven en sociaal-maatschappelijke organisaties. “Hun initiatieven zullen in belangrijke mate bijdragen aan een realistische en gedragen aanpak en aan het herstel van een optimistisch toekomstperspectief voor onze kinderen en kleinkinderen”, aldus Albertina.

Curaçao als belangrijkste hub in Latijns-Amerika en modelleiland in de regio. Dat is de ambitie van de partij. “Met deze ambitie in het achterhoofd zullen ingrijpende besluiten en daadkrachtige uitvoering niet langer worden geschuwd.”

Bonairecursief Niet welkom

Vicod ligt al een tijd op de loer, wordt door niemand gewaardeerd. Ik ga ervan uit dat het een vrouw is, vrouwen zijn gewend om flink huis te houden. Zodra zij zich heeft geopenbaard, is heel de wereld in rep en roer. Haar naam klinkt ‘al-lochtoon’, dan wel zonder gezicht erbij. Denkbeeldig hou ik haar in gedachten terwijl ik allerlei verwensing loslaat. Mij heeft zij nog niet te pakken en hoop dat het zo blijft. Thuis heb ik de bezems ondersteboven staan. Geen wonder dat ik nooit meer bezoek aan de deur krijg. Bij de burens is het een duiventil. Ondanks de huidige ellende heb ik het een en ander geleerd. In het geluid van de wind hoor ik het gefluister van mijn ziel dat eindelijk tot mij doordringt. Dat beide oren doet wapperen tot de oorpijn zich ontpopt. Het roddelen van de stilte maakt het mij moeilijk om alles te horen, laat staan te volgen.

Om er niet gek van te worden draai ik Vicod mijn rug toe en probeer het gevoel zo goed als ik kan te omarmen. Met gesloten ogen sta ik bij Sorobon, voeten in het zand, kin in de lucht. Langzaam verlaat ik mijn lichaam. Als een veer zweeft ik langs plaatsen waarvan ik mijn

hart moet beschermen. Het scheurt aan alle kanten van wat ik allemaal zie. Zelfs het verdriet protesteert. Vreemd, want dit heeft zij nooit gedaan. De wereld verkeert in chaos terwijl iedereen naar het normaal verlangt. Wat is dat eigenlijk? Het normale? Sinds wanneer zit heel de wereld op een lijn? En, voor hoe lang? Hoe eerlijk is het dit keer? Blijft eerlijkheid hangen en is het ons gegund? Eindelijk een moment om te kunnen generaliseren, dat mijn bloed van blijdschap doet tintelen. Ondanks deze donkere tijden. “Wish-full thinking”, hoor ik op de achtergrond. Mijn oogleden spreiden zich open, mijn neus begint te vleugelen en ik slaak een diepe zucht. De rust komt mij nogmaals tegemoet, de omgeving geeft mij een duw. Vicod hoest, niest en hoopt mijn temperatuur te laten stijgen, maar dit mislukt. Omdat haar naam

anders geschreven staat dan wat zij gewend is. Zegt zij zich gediscrimineerd te voelen. Met behulp van krokodillentranen hijst zij zich de lucht in en wordt met de wind mee slordig afgevoerd. Mijn argusogen blijven haar volgen totdat mijn oogbollen zwaar worden. Voordat ik het weet is zij terug en penetreert zich onbeschoft weer in ons bestaan.

Ondertussen heb ik meer bezems aangeschaft, dit keer met bescherming eromheen. Weet alleen niet welke buiten of binnen horen. Ik merk wel dat de burens nu opeens minder visite krijgen. Tegenwoordig sta ik vaker buiten met een schele blik op mijn gezicht. Ik vertrouw niemand meer. Inmiddels weet iedereen dat ik overal in mijn tuin bezems ondersteboven met mondkapjes heb staan. Zo grijp ik nooit mis bij het opvegen van de gevallen ‘nonie’ bladeren. Mijn boom, die in een hoekje staat. Vicod weet dat zij bij mij aan het verkeerde adres is en dat ik gewapend ben. Mijn blik zegt genoeg.

Glenda Groeneveldt

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Kleine min

AMSTERDAM — De aandelenbeurs in Amsterdam is gisteren op de laatste handelsdag van oktober licht lager gesloten. Elders in Europa was een wisselend beeld te zien. De economische impact van de tweede coronagolf in Europa en de aanstaande Amerikaanse presidentsverkiezingen zorgden voor enige terughoudendheid op de markten. Op het Damrak stond Air France-KLM in de schijnwerpers, nadat de Frans-Nederlandse luchtvaartcombinatie een miljardenverlies bekendmaakte. De AEX-index op Beursplein 5 eindigde 0,1 procent lager op 533,88 punten. De MidKap steeg 0,7 procent tot 776,36 punten. Frankfurt daalde 0,5 procent en Londen ging licht omlaag. Parijs won 0,6 procent. Air France-KLM wist in de MidKap een eerder verlies om te buigen in een plus van 1 procent. De luchtvaartcombinatie leed een kwartaalverlies van 1,7 miljard euro door de gevolgen van de coronacrisis. In het vierde kwartaal zal het bedrijfsresultaat volgens Air France-KLM ‘substantieel’ lager uitvallen dan in het derde kwartaal, door de extra coronamaatregelen in veel landen. Daarnaast heeft KLM de vakbonden voor crisioverleg bijeengeroepen om zich te verzekeren van noodsteun van de Nederlandse overheid. Vandaag komt een verklaring van KLM hierover. In de AEX ging Prosus ruim 3 procent omhoog. De techinvesteerder gaat voor 5 miljard dollar eigen aandelen en aandelen in moederbedrijf Naspers inkopen. Olie- en gasconcern Shell klom 3,9 procent na een adviesverhoging door Barclays. De euro stond op 1,1651 dollar, tegen 1,1663 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 1,3 procent goedkoper op 35,48 dollar, Brentolie kostte 0,4 procent meer op 37,71 dollar per vat.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aandelenbeursen in New York zijn gisteren lager gesloten op de laatste handelsdag van oktober. Techreuzen Facebook, Apple en Amazon moesten behoorlijke koersverliezen slikken na tegenvallende kwartaalberichten, waardoor miljarden aan beurswaarde in rook opging. Tegelijkertijd drukten zorgen over het oplopende aantal coronabesmettingen in de Verenigde Staten en Europa op het sentiment onder beleggers op Wall Street. De Dow-Jonesindex eindigde 0,6 procent lager op 26.501,60 punten. De brede S&P 500 zakte 1,2 procent tot 3269,96 punten terwijl technologiegraadmeter Nasdaq 2,2 procent verloor tot 11.052,94 punten. Facebook ging 6,3 procent omlaag. Het socialemediabedrijf heeft in het derde kwartaal ruim een vijfde meer inkomsten uit advertenties gehaald, ondanks de boycot die veel grote bedrijven deze zomer tegen Facebook afkondigden. Over de nabije toekomst was Facebook, dat ook Instagram en WhatsApp bezit, evenwel pessimistischer. De dreiging van strengere regelgeving zorgt voor onzekerheid.

Ook Apple (min 5,6 procent) kreeg de handen van beleggers niet op elkaar. Apple verkocht de afgelopen periode wel meer Mac-computers dan ooit. De omzet van de iPhone-tak viel echter tegen omdat klanten wat langer moesten wachten op de komst van de vertraagde iPhone 12. Beleggers belonden Google-moeder Alphabet wel, met een koerswinst van 3,8 procent. Het concern heeft in de afgelopen periode geprofiteerd van toegenomen reclameinkomsten op de zoekmachine en YouTube. Royal Caribbean Cruises, Norwegian Cruise Line en Carnival stegen tot meer dan 7 procent door het nieuws dat de Amerikaanse gezondheidsdienst CDC een verbod op cruises opheft.

Piloten KLM ‘nemen verantwoordelijkheid’, maar tekenen niet

Foto: Shutterstock

AMSTERDAM — KLM is er niet in geslaagd om vandaag voor het middaguur van alle vakbonden toezeggingen te krijgen dat ze akkoord gaan met langere periodes van loonmatigingen. Pilotenbond VNV beloofde zijn verantwoordelijkheid te zullen nemen, maar zette niet zijn handtekening onder de clausule die was opgesteld.

KLM verzocht de bonden gisteren akkoord te gaan met een aanvullende clausule om zich daarmee te verzekeren van de 3,4 miljard euro aan overheidssteun. Volgens de VNV zijn de specifieke aanpassingen van het eerder gesloten akkoord begin oktober op deze

termijn niet realiseerbaar. Volgens de bond hebben de piloten altijd dat gedaan wat past bij de staat van het bedrijf en tijdens de coronacrisis is dat niet anders.

KLM wil echter dat vakbonden de clausule onderteke-

nen waarin ze beloven zich aan de versobering van de arbeidsvoorwaarden te houden voor de volle periode van staatssteun. Dit is een harde eis van minister van Financiën Wopke Hoekstra. Naar verwachting loopt het steunpakket tot 2025, terwijl eerdere afspraken over loonoffers slechts tot medio of eind 2022 liepen.

Als overeenstemming uitblijft, dreigt de luchtvaartmaatschappij een groot deel van de staatssteun van 3,4 miljard euro mis te lopen.

Verschillende andere bonden schaarden zich wel achter de clausule. Het gaat om voorlopige afspraken; vakbondsleden kunnen hun bestuursders nog terugfluiten.

Vertegenwoordigers van FNV overlegden op het laatste moment nog met diverse ministers over de ontstane situatie bij de maatschappij. Het is niet bekend of FNV de clausule al heeft ondertekend. De bond zei wel de toekomst van KLM nooit op het spel te zetten.

Sportmerk Under Armour toont herstel na coronaklap

BALTIMORE — De Amerikaanse sportartikelenmaker Under Armour zag door een grotere vraag naar sportartikelen positievere resultaten in het derde kwartaal. Ook verkoopt het bedrijf de sport-app MyFitnessPal.

“De resultaten van ons derde kwartaal zijn aanzienlijk beter dan verwacht”, aldus topmen Patrik Frisk. De belangrijkste aanpassingen die het bedrijf vanwege de coronapandemie moest doen zijn volgens Frisk achter de rug. Daardoor kan het bedrijf zich nu richten op de geldzaken en het verbeteren van bedrijfsprocessen. De omzet kwam in het derde

kwartaal uit op 1,4 miljard dollar, gestuwd door onlineverkoop. Deze waren daarmee ongeveer gelijk aan dezelfde periode een jaar eerder. De aangepaste nettowinst kwam uit op 118 miljoen dollar. In het tweede kwartaal kelderden de inkomsten nog, onder meer omdat de meeste winkels van het merk dicht moesten.

Het bedrijf kondigt ook de verkoop van de sport-app MyFitnessPal aan, waarmee gebruikers onder meer calorieën kunnen tellen. Met de verkoop, aan private equity-bedrijf Francisco Partners, is 345 miljoen dollar gemoeid.

Vanwege aanhoudende onzekerheid door de coronapandemie en het effect daarvan op de wereldwijde markt, verwacht het bedrijf de rest van dit jaar, maar ook volgend jaar, een impact op de winstmarges en de bedrijfsresultaten.

ExxonMobil maakt verlies en vreest afschrijvingen

DALLAS — Olie- en gasbedrijf ExxonMobil heeft gewaarschuwd dat het mogelijk tot 30 miljard dollar moet afschrijven op zijn gasvelden. Door de coronacrisis is er veel minder vraag naar olie, gas en chemicaliën en de bezittingen van het bedrijf zijn daarom veel minder waard geworden.

ExxonMobil zette in het derde kwartaal een verlies van 680 miljoen dollar in de boeken, wat beter was dan in de voorgaande periode en ook beter dan door analisten was verwacht. Het bedrijf kondigde eerder deze week al aan duizenden werknemers te ontslaan. Die mededeling kwam minder dan een dag nadat ExxonMobil had bekendgemaakt 3,7 miljard dollar aan dividend aan de aandeelhouders te geven.

Branchegenoot Chevron verraste met een bescheiden aangepaste winst van 201 miljoen dollar, ondanks de laagste productie van ruwe olie en gas in jaren. Chevron handelde eerder dan ExxonMobil in het terugbrengen van de kosten. De omzet daalde evenwel ook fors: naar 24 miljard dollar van 35 miljard dollar een jaar eerder.

Chevron rondde deze maand de overname van Noble Energy af. Dat bedrijf richtte zich met name op de winning van schaliegas.

Tabaksfabrikant Altria schrijft weer miljarden af op vapebedrijf

RICHMOND — Tabaksfabrikant Altria heeft nog eens 2,6 miljard dollar afgeschreven op zijn belang in vapebedrijf Juul. De afschrijving is het gevolg van verwachtingen dat de markt voor de e-sigaret zich minder gunstig ontwikkelt dan eerder werd aangenomen.

Makers van e-sigaretten, waaronder Juul, staan voor moeilijke tijden. Een reeks overlijdensgevallen door longaandoeningen wordt in verband gebracht met vaperen, waardoor de vooruitzichten voor makers van die producten verslechteren en er rechtszaken worden gevoerd tegen het bedrijf. De maker van onder meer Marlboro-sigaretten schat de waarde van het aandeel dat het heeft in Juul nu in

op 1,6 miljard dollar. In 2018 telde de tabaksreus nog 12,8 miljard dollar neer voor 35 procent van Juul.

Altria heeft in het derde kwartaal een omzet behaald van 7,1 miljard dollar. Dat is bijna 4 procent meer op jaarbasis. Door de afschrijving op Juul bleef onder de streep een nettoverlies staan van ruim 950 miljoen dollar. Een jaar geleden werd in het derde kwartaal nog een verlies van 2,6 miljard dollar in de boeken gezet, omdat toen een nog grotere afschrijving werd gedaan op het belang in Juul.

De tabaksfabrikant stelde de verwachting voor heel 2020 wat naar boven bij. Het bedrijf gaat nu uit van een groei van de winst per aandeel van 2 tot maximaal 4 procent.

Winkelverkopten in september opnieuw flink hoger

DEN HAAG — De Nederlandse detailhandel heeft in september opnieuw beduidend meer omgezet dan een jaar eerder. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zette de trend van eerdere maanden daarmee door. De laatste keer dat de winkelverkopten daalden was in april tijdens de eerste coronalockdown.

Winkeliers voerden hun verkopten met 7,6 procent op ten opzichte van september vorig jaar. Deze plus was deels het gevolg van prijsstijgingen. Gemeten in aantal produc-

ten ging er 5,5 procent meer over de toonbank. Zowel supermarkten als bijvoorbeeld kledingwinkels en andere zaken in het zogeheten non-foodsegment voerden hun verkopten op. Daarnaast is er online bijna 35 procent meer omgezet.

Het statistiekbureau heeft de cijfers gecorrigeerd voor de samenstelling van koopdagen in september. Op sommige dagen van de week wordt meer verkocht dan op andere dagen. Zonder deze correctie was de omzet van de detailhandel 10,2 procent hoger dan in september 2019.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	30-Oct				30-Oct		
DOW JONES	26,501.60	-0.59%	AEX	533.88	-0.10%		
S&P 500 INDEX	3,269.96	-1.21%	ARCELORMITTAL	11.65	0.64%		
NASDAQ	10,911.59	-2.45%	ARGON NV	2.32	1.14%		
AMAZON.COM INC	3,036.15	-5.45%	KONINKLIJKE AHOL	23.59	-1.42%		
APPLE INC	108.86	-5.80%	AKZO NOBEL	82.70	-0.67%		
BAIDU INC-SP ADR	133.05	0.83%	ASML HOLDING NV	312.00	-0.95%		
BERKSHIRE HATH-B	201.90	0.19%	DSM (KONIN)	137.45	0.18%		
BOEING CO/THE	144.39	-2.83%	HAL TRUST	109.00	0.55%		
CITIGROUP INC	41.42	-0.58%	HEINEKEN NV	76.20	-0.47%		
COCA-COLA CO	48.06	0.08%	ING GROEP NV	5.86	1.81%		
COSTCO WHOLESALE	357.62	-1.98%	KPN (KONIN) NV	2.32	-1.15%		
WALT DISNEY CO	121.25	-0.24%	KONINKLIJKE PHIL	39.88	-0.61%		
3D SYSTEMS CORP	5.69	-6.72%	RANDSTAD NV	42.91	1.56%		
EBAY INC	47.63	-3.35%	ROYAL DUTCH SHA	10.88	3.89%		
FACEBOOK INC-A	263.11	-6.31%	TOMTOM NV	5.77	-0.17%		
GENERAL ELECTRIC	7.42	0.68%	TOTAL SE	25.82	2.75%		
ALPHABET INC-A	1,616.11	3.80%	UNILEVER NV	48.55	-0.02%		
HP INC	17.96	1.01%	W.P. STEWART HOL	617.68	1.33%		
HOME DEPOT INC	266.71	-1.08%	SCOTIA FUNDS	29-Oct			
INTEL CORP	44.28	0.39%	MONEY MARKET	13.5976	0.00%		
JOHNSON&JOHNSON	137.11	-0.06%	US DOLLAR BOND	3.0011	-0.09%		
MICROSOFT CORP	202.47	-1.10%	GLOBAL EQUITY	2.9842	0.48%		
PROCTER & GAMBLE	137.10	-0.34%	US EQUITY	17.1815	0.62%		
ROYAL DUTCH-ADR	25.55	3.74%	CANADIAN EQUITY	2.5860	0.57%		
STARBUCKS CORP	86.96	-1.52%	FUNDS	29-Oct			
TWITTER INC	41.36	-21.11%	BSF DEFENSIVE	119.49	-0.12%		
WALMART INC	138.75	-0.84%	BSF CONSERVATIVE	107.81	-0.18%		
EXCHANGE TRADED FUND	30-Oct		BSF MODERATE	131.27	-0.52%		
ALERIAN MLP - AMLP	20.86	-1.09%	BSF AGGRESSIVE	145.27	-0.95%		
ISH GBL HY BD - GHYG	47.86	-0.06%	BGF MULTI ASSET INC	9.50	-0.42%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	83.88	0.22%	BGF GBL ALLOCATION	63.98	-1.08%		
ISH SELECT DIV - DIVY	83.00	0.16%	BGF USD CORE BOND	18.19	-0.33%		
ISH MSCI EMTK - EEM	44.71	-1.13%	BGF FIX INC GBL OP	15.20	-0.13%		
ISH MSCI PAC - EPP	40.25	-0.79%	BGF USD HI YIELD BND	35.82	0.00%		
ISH RUSSELL - IWV	191.94	-1.20%	CURRENCIES	30-Oct			
ISH S&P 500 - SPY	56.17	-1.58%	YEN/USD	104.6600	-0.04%		
ISH EUROPE - IEV	39.61	-0.38%	EUR/USD	1.1646	-0.10%		
INVESCO QQQ TRUS	269.38	-2.54%	CAN/USD	1.3339	-0.07%		
INVESCO DB COMMO	12.65	0.00%	GBP/USD	1.2942	0.28%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	32.49	-0.43%	COMMODITIES	30-Oct			
SPDR S&P MID 400	346.27	-0.70%	OIL WTI	35.72	-1.24%		
SPDR S&P 600 SMA	62.33	-0.66%	GOLD	1879.73	0.00%		
VANGUARD REIT - VNQ	76.59	-0.66%	SILVER	23.58	0.00%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48.17	-0.54%	WHEAT	598.50	-0.87%		

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas —		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZONDAG			
1 NOV 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 17 en 24 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	17 km/u	81%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:34	18:14	10 v/d 10	
ZONDAGNACHT			
Gedeeltelijk bewolkt met lichte onweersbui. Wind uit het Oost tussen 13 en 22 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	29°	13 km/u	69%
Maansopgang	Maansondergang		
19:10	08:05		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Nicolas 584-5712
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas 31 okt & 1 nov 2020 - Dr. Boderie	Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Dakota 588-7364

Oplossing sudoku 31 oktober

5	8	4	3	2	6	1	7	9
7	6	1	9	4	5	8	2	3
3	2	9	8	7	1	5	6	4
2	9	6	1	5	7	3	4	8
4	3	5	6	8	9	7	1	2
1	7	8	2	3	4	6	9	5
8	4	3	7	1	2	9	5	6
9	1	2	5	6	8	4	3	7
6	5	7	4	9	3	2	8	1

BVN				
20:45	All Stars & Zonen	19:00	NOS Studio Sport	
21:15	Even tot hier		Eredivisie	
21:55	NOS Studio Sport	19:55	NOS Journaal	
	Eredivisie	20:05	Weerbericht Europa/Afrika	
22:50	Nieuwsuur	20:10	Château Planckaert	
23:20	Weerbericht	20:50	Ondersteboven van Afrika	
	Amerika/Caribiën	21:35	Zondag met Lubach	
23:25	NOS Studio Sport	22:05	Op1	
23:50	Iedereen beroemd	22:50	Nieuwsuur	
	compilatie	23:20	Weerbericht	
			Amerika/Caribiën	
			Iedereen beroemd	
			compilatie	
zondag 1 november				
00:00	VRT Journaal	23:25		
00:35	Vroege Vogels			
01:15	BinnensteBuiten	maandag 2 november		
01:40	Typisch Betuwe	00:00	VRT Journaal	
02:05	Tiki Taka Touzani	00:35	De zomer van Zoë	
02:30	Tijd voor MAX	02:20	Buitenhof: Amerikaanse presidentsverkiezingen 2020 (1/2)	
03:15	Sesamstraat	03:15	Heel Holland Bakt Kids	
03:30	Het Klokhuis	03:55	De week van Karrewiet	
03:45	Kaal of Kammen	04:05	Nederland Zingt Dichtbij	
04:10	Betreden Op Eigen Risico	05:00	Podium Witteman	
04:55	Zembla	06:00	VRT Journaal	
05:35	EenVandaag	07:00	NOS Studio Sport	
06:00	VRT Journaal		Sport Eredivisie	
06:40	Zelfde deur	07:55	NOS Journaal	
07:25	NOS Journaal	08:05	Weerbericht Europa/Afrika	
07:45	Weerbericht Europa/Afrika	08:10	Château Planckaert	
07:50	Kamp Van Koningsbrugge	08:50	Ondersteboven van Afrika	
08:45	All Stars & Zonen	09:35	Zondag met Lubach	
09:15	Even tot hier	10:05	Op1	
09:55	NOS Studio Sport	10:50	Nieuwsuur	
	Eredivisie	11:20	Weerbericht	
10:50	Nieuwsuur		Amerika/Caribiën	
11:20	Weerbericht	11:25	Iedereen beroemd	
	Amerika/Caribiën		compilatie	
11:25	NOS Studio Sport	12:00	VRT Journaal	
11:50	Iedereen beroemd	12:30	Typisch Zuilen - Utrecht	
	compilatie	13:00	Hij is een Zij	
12:00	VRT Journaal	13:30	De 3 sterren camping	
12:35	De zomer van Zoë	14:15	NOS Journaal	
14:20	Buitenhof: Amerikaanse presidentsverkiezingen 2020 (1/2)	14:30	Fryslân DOK	
		15:00	Blauw Bloed	
15:15	Heel Holland Bakt Kids	15:35	Sesamstraat	
15:55	De week van Karrewiet	15:55	Sesamstraat 10 voor...	
16:05	Nederland Zingt Dichtbij	16:05	NOS Jeugdjournaal	
17:00	Podium Witteman	16:10	ZappDoc: Nog één week	
18:00	VRT Journaal			

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

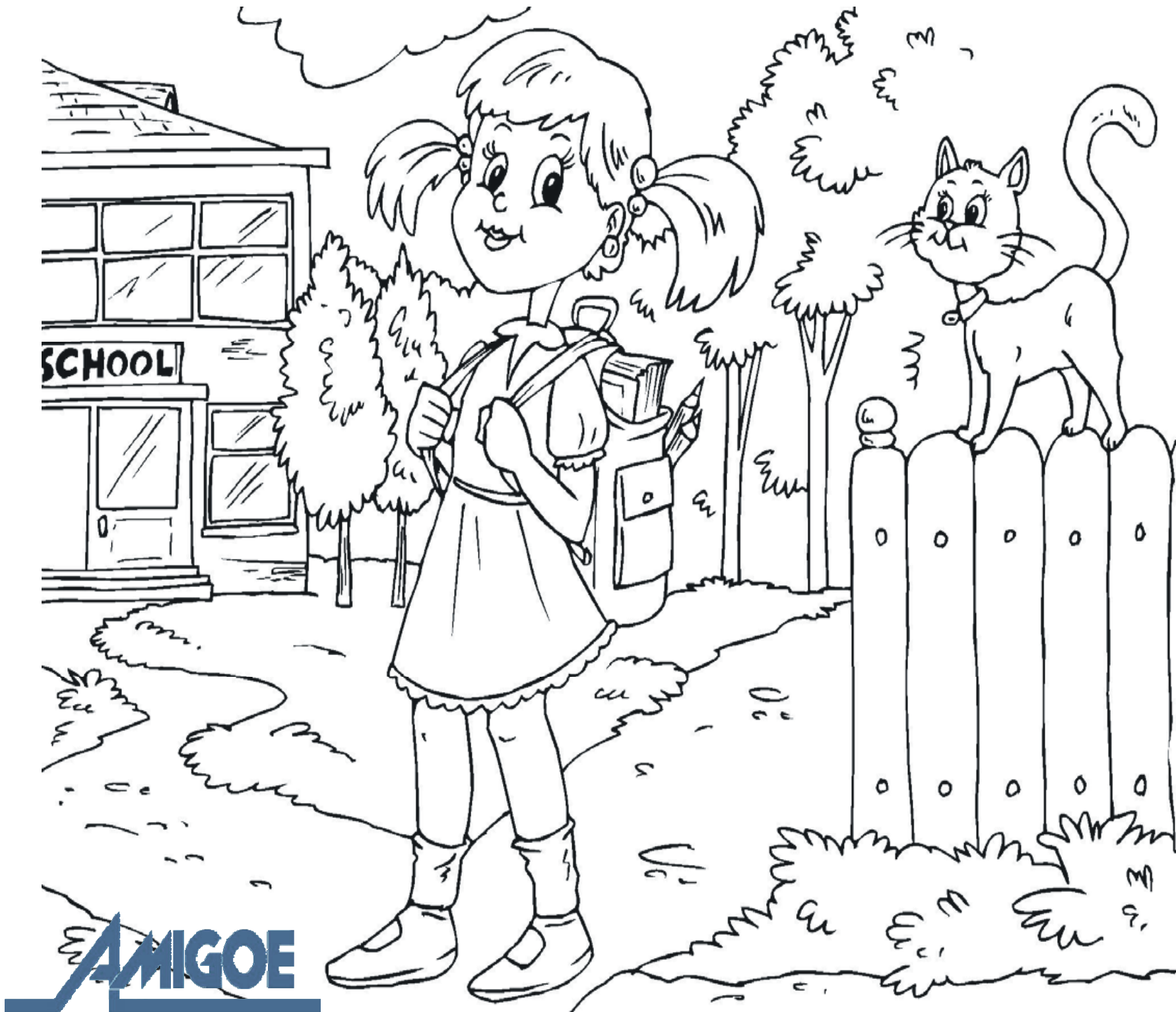
Amigoe Aruba kleurwedstrijd 2020!

Naam: Voornaam: Leeftijd:
E-mail: Telf:..... School: Klas:.....

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en uiterlijk 3 november 2020 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 en 14.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Alle deelnemers zullen een cadeautje ontvangen. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om een grote prijs te winnen.

Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 6 november 2020 worden alle deelnemers uitgenodigd hun prijs op kantoor van Amigoe Aruba om 13:00 uur op te halen.

Trump en Biden zijn het over alles oneens

Foto: Shutterstock

WASHINGTON — Zelden zijn de VS meer gespleten geweest dan nu. Donald Trump en zijn uitdager Joe Biden hebben over vrijwel ieder thema volkomen tegengestelde opvattingen. Maar de verdeeldheid is ouder dan de regering van Trump. Die wierp zich vier jaar geleden met succes op als een 'outsider' die de gewone laaggeschoolde burgers zou gaan beschermen tegen de neoliberale politieke elite.

De gevestigde orde bestond volgens vastgoedmagnaat Trump uit rijke en machtige technocraten die met hun globalisering banen naar China en Mexico joegen en illegalen verwelkomden. De liberale centrumpoliticus Biden probeert de kiezers ervan te overtuigen dat Trump met zijn *Make America Great Again* heeft gefaald en de samenleving eensgezind moet worden.

De rivalen hebben ook verschillende prioriteiten. Biden hamert erop dat het levensgevaarlijke coronavirus nog lang niet weg is. Hij wil een nationale mondkapjesplicht en gratis coronatests. Ook wil hij een mechanisme invoeren om de contacten van patiënten te traceren. Volgens Trump loopt het virus op zijn eind en moet het land zich richten op een vaccin en het weer op de rails zetten van de economie.

Over de gezondheidszorg zijn de twee het niet eens. Trump wil al geruime tijd een nieuw stelsel en af van de 'Betaalbare Zorgwet' (ACA) van zijn Democratische voorganger Barack Obama. Die geeft de regering grotere zeggenschap over de manier waarop particuliere zorgverzekeraars te werk gaan. Biden wil dat juist verder uitbreiden en belooft dat samen met een publieke gezondheidszorg bijna iedereen (97 procent) verzekerd zal zijn.

Trump stapte na zijn aantreden uit het internationale klimaatakkoord van Parijs, omdat het volgens hem Amerikaanse ondernemingen zou benadelen. Biden heeft gezegd weer toe te treden zodra hij gekozen is. Biden heeft onder meer een duur en ambitieus klimaatplan waarmee de VS in 2035 geen energie meer opwekken

waar broeikasgassen bij vrijkomen. De inkomstenbelasting moet voor rijken omhoog om dit te betalen. Biden wil ook af van een reeks belastingverlagingen die Trump heeft ingevoerd.

Biden wil überhaupt dat mensen die meer dan 400.000 dollar per jaar verdienen meer belasting gaan betalen. Trump trekt de invloed van de mens op de klimaatveranderingen in twijfel en predikt dat het belangrijkste is dat de Amerikaanse economie draait en de belastingen daarom omlaag moeten. De president claimt straks in tien maanden tijd 10 miljoen banen en één miljoen kleine nieuwe bedrijven te creëren.

Kleine bedrijven zijn niet alleen door de coronacrisis getroffen. Tal van steden zijn het toneel van vernielingen en plunderingen. Volgens Trump worden die gepleegd door links-extremisten die vermeend racisme als excuus aanvoeren. Hij bestrijdt dat het land en zijn politie racistisch zijn. Biden vindt van wel en stelt hervormingen voor bij politie en justitie, ook om het aantal celstraffen terug te dringen.

Eerste toestellen landen op nieuwe vliegveld Berlijn

BERLIJN — De eerste vliegtuigen met passagiers zijn vandaag geland op Berlin Brandenburg Airport (BER), de nieuwe luchthaven van Berlijn. Het vliegveld had eigenlijk al negen jaar geleden moeten opengaan.

Tientallen klimaativisten betoogden vandaag bij het nieuwe vliegveld en droegen borden met teksten als 'vliegen is zo gisteren' en 'opening geschrapt door de klimaatcrisis'. BER vervangt de luchthavens Tegel en Berlijn Tempelhof.

Tegel sluit naar verwachting op 8 november, Tempelhof ging al in 2008 dicht.

De bouw van het nieuwe vliegveld startte in 2006. Het zou eigenlijk in 2011 moeten opengaan, maar

door onder meer technische problemen en andere tegenslagen ontstond een forse vertraging. Ook liepen de bouwkosten met miljarden op.

Door de coronacrisis komt de opening van BER op een ongelukkig moment. Verschillende luchtvaartmaatschappijen hebben het aantal vluchten verlaagd vanwege de reisbeperkingen door de pandemie.

count te blokkeren. Dat besluit leidde tot veel verantwoordiging onder Republikeinen. Die beschuldigten het bedrijf van selectieve censuur tegen conservatieven.

De New York Post tweette een foto met het vogellogo van Twitter dat uit een kooi vloog, met het onderschrift "Twitter trekt zich terug, ontgrendelt eindelijk Post-account na Biden-ban."

Twitter deblokkeert account New York Post

NEW YORK — Twitter heeft de blokkade van het account van de New York Post opgeheven. Volgens het socialemediabedrijf heeft het zijn beleid op het gebied van gehackt materiaal aangepast en kan de rechtse tabloid weer tweets versturen.

Twitter had het account van de krant op 14 oktober geblokkeerd nadat de *New York Post* artikelen publiceerde over de zoon van de Democratische presidentskandidaat Joe Biden. Op basis van e-mails schreef de krant dat Hunter Biden

de invloed van zijn vader zo'n zes jaar geleden gebruikte toen hij voor de Oekraïense aardgasmaatschappij Burisma werkte. Joe Biden, destijds vicepresident, zou zijn zoon te hulp zijn geschoten. Omdat het om gehackt materiaal ging, besloot Twitter de ac-

Polen demonstrenen massaal tegen aanscherping abortuswet

WARSCHAU — Tienduizenden demonstranten hebben gisteren de coronabeperkingen getrotseerd om in de Poolse hoofdstad Warschau te protesteren tegen een verbod op bijna alle abortussen. Het was met 50.000 tot 100.000 deelnemers, aldus stad en organisatie, de grootste betoging sinds de uitspraak van de hoogste rechtbank van het Oost-Europese land.

Demonstranten liepen met borden met daarop teksten als 'Ik wil veilig bevallen, niet voor een idee' en 'Mijn lichaam is mijn keuze'. De afgelopen negen dagen waren in steden in het hele land al protesten die uitmondten in een uitbarsting van woede tegen de regerende conservatieve partij Recht en Rechtvaardigheid (PiS) en de Rooms-Katholieke Kerk. PiS bood kort voor de massabetoging een kleine versoepeling van het verbod aan, maar dat is meteen weggewuifd als onvoldoende.

In de hoofdstad was veel politie op de been, ook om botsingen met uiterst

rechts te voorkomen. Extreemrechtse groepen steunen de uitspraak van het Constitutionele Hof. Op tv-beelden is te zien dat de politie probeert een groep bij de demonstranten weg te houden.

De jongste mars, bedoeld als het hoogtepunt van de protesten, werd door het PiS-regime bekritiseerd als mogelijke superverspreider van het coronavirus. De vrouwenrechtenorganisaties die het protest organiseerden, riskeerden vervolging omdat bijeenkomsten van meer dan vijf personen verboden zijn onder de coronamaatregelen.

De massale protesten begonnen toen het Constitutionele Hof oordeelde dat een wet die abortus toestaat op grond van ernstige afwijkingen bij het ongeboren kind 'onverenigbaar' is met de Grondwet. Zodra dit oordeel wordt uitgevoerd, is abortus vrijwel helemaal verboden in het overwegend rooms-katholieke land. Uitzonderingen worden dan nog wel gemaakt als de geboorte een gevaar voor de gezondheid van de moeder zou betekenen of als het ongeboren kind het product is van incest of van verkrachting.

Polen, een land met 38 miljoen inwoners, heeft al een van de strengste abortuswetten in Europa. Er zijn minder dan 2000 legale abortussen per jaar, hoewel vrouwengroepen schatten dat zo'n 200.000 vrouwen illegaal of in het buitenland een abortus ondergaan.

Vermeende handlangers Catalaanse ex-premier Puigdemont vrij

BARCELONA — Negen vermeende handlangers van de naar België gevluchte Catalaanse separatistenvoorman, Carles Puigdemont, zijn twee dagen na hun arrestatie in Spanje vrijgelaten. De zakenlieden, activisten en voormalige politici kwamen gisteren na een hoorzitting van een onderzoeksrechter in Barcelona onder voorwaarden vrij, melden verschillende Spaanse media.

De verdachten worden onder meer beschuldigd van het financieren van het verblijf van Puigdemont in België door het verduisteren van overheidsmiddelen en andere illegale praktijken. Zij zouden ook gewelddadige protesten hebben gepland en uitgevoerd. Ze hebben allemaal gebruikgemaakt van hun zwijgrecht, zo wordt gezegd onder verwijzing naar justitiële kringen.

Enkele honderden politieagenten arresteerden woensdag tijdens een grootschalige operatie in Barcelona in totaal 21 mensen. Twaalf van hen werden al na een paar uur vrijgelaten. Volgens berichten in de media zijn tijdens de actie ook tal van bedrijven doorzocht die met de Catalaanse onafhankelijkheidsbeweging verbonden zijn. Puigdemont vluchtte in

2017 naar België. Hij had daarvoor leiding gegeven aan de organisatie van een referendum over afscheiding van Spanje door de regio Catalonië. Dat referendum wordt door de centrale regering in Madrid als illegaal gezien en justitie in Spanje wil Puigdemont vervolgen. De gevallen Catalaanse premier werd in 2019 in het Europees Parlement gekozen, waardoor vervolging niet mogelijk is.

Het Spaanse hooggerechtshof veroordeelde eerder twaalf Catalaanse separatisten tot jarenlange gevangenisstraffen voor hun rol in het onafhankelijkheidsreferendum en de poging tot afscheiding.

Gewelddadige protesten tegen coronamaatregelen Zuid-Europa

Foto: Shutterstock

Archiefoto: Protesten tegen de maatregelen van de Spaanse regering in mei.

MADRID — Op meerdere plaatsen in Zuid-Europa zijn protesten tegen het strenge coronabeleid uitgelopen op rellen. Betogers raakten slaags met de politie in grote steden als Barcelona in Spanje en Florence in Italië.

In Barcelona liep gisteren een demonstratie met zo'n zevenhonderd deelnemers uit de hand. Tientallen mensen begonnen volgens de politie met 'gevaarlijke voorwerpen' te gooien. Er zouden zeker twintig agenten gewond zijn geraakt en twaalf arrestaties zijn verricht.

Een journalist in de metropool noemde de taferelen chaotisch. Betogers met

mondkapjes scandeerden 'vrijheid' en zochten de confrontatie met agenten. In het stadscentrum klonk onder tussen het gegil van sirenes en steeg rook op bij in brand gestoken barricades.

Ook in de plaats Vilafranca del Penedès in Catalonië was het onrustig. Daar probeerde een grote groep jongeren volgens Spaanse media het gemeentehuis te bestormen. In

de stad Burgos, in het noorden van Spanje, gooiden jongeren met flessen en stenen naar agenten.

Veel Spaanse regio's hebben hun grenzen gesloten om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. In Catalonië is het beleid nog strenger. Daar mogen inwoners tijdens weekeinden hun gemeenten niet uit en zijn horecavakanten gesloten.

De onrust over strenge coronamaatregelen beperkt zich niet tot Spanje. Ook in de Italiaanse stad Florence greep de politie in tijdens

protestacties. Er hadden zich gisteravond laat zo'n tweehonderd demonstranten verzameld. De oproerpolitie greep in toen betogers naar het beroemde plein Piazza della Signoria wilden trekken.

Betogers zouden met molotovcocktails, flessen en stenen hebben gegooid. De politie arresteerde ongeveer twintig verdachten. De burgemeester van de stad reageerde vandaag woest op het geweld. Dario Nardella sprak over een 'verschrikkelijke en pijnlijke nacht' voor zijn stad.

Aantallen vogels op boerenland afgenomen

De aantallen van veel boerenlandvogels zoals de grutto en de kieviet zijn sinds 1990 flink afgenomen. Zo zijn er 70 procent minder grutto's en patrijzen dan dertig jaar geleden. Sovon Vogelonderzoek Nederland publiceerde gisteren de Boerenlandvogelbalans 2020 waarin de cijfers worden toegelicht. “We zien niet alleen een achteruitgang in de aantallen, ook de verspreiding wordt minder en bovendien loopt het nest- en broedsucces terug”, aldus onderzoeker van Sovon Erik Kleyheeg. In het onderzoek is gekeken naar de 26 meest voorkomende soorten op het boerenland.

Vogels die vooral op erven of in struiken leven, doen het minder slecht. Het verschilt volgens het onderzoek enorm per soort, maar daar is het beeld positiever dan bij vogels die in weides nestelen, zoals de grutto. De groep van het open boerenland is in amper dertig jaar met bijna 70 procent afgenomen. “Droogte, monocultuur en de vele aanwezige roofdieren zorgen ervoor dat er te weinig kuikens uitvliegen”, zegt Inge van der Zee van de Bond Friese VogelWachten. Ook in vergelijking met acht jaar geleden vliegen er een stuk minder kuikens uit. Volgens Van der Zee is er snel actie nodig om de vogels te helpen.

Sean Connery overleden

Foto: en.wikipedia.org

De Britse acteur Sean Connery is op negentigjarige leeftijd overleden. Hij stierf volgens de BBC op de Bahama's, in zijn slaap. De acteur kampte volgens de Britse omroep met gezondheidsproblemen. Connery behoort al meer dan een halve eeuw tot de bekendste acteurs ter wereld. Zijn grote doorbraak kwam in 1962 met de eerste Bond-film, 'Dr. No'. Hij speelde zes keer Ian Flemings geesteskind en kwam in 1983 nog eens terug als 007 in de onofficiële Bond-film 'Never Say Never Again' van een concurrerende filmmaatschappij. Na zijn laatste Bondfilm speelde hij onder meer in 'Highlander', 'The Name of

the Rose', 'The Hunt for Red October', 'Robin Hood: Prince of Thieves' en 'The Rock'. Connery kreeg in 1988 een Oscar voor beste mannelijke bijrol in 'The Untouchables'. In december 1999 werd hij in Berlijn op het Europese Filmfestival gekozen tot beste Europese acteur voor zijn rol in 'Entrapment'. De Britse koningin Elizabeth II sloeg hem een jaar later tot ridder. Connery bleef in het echte leven tientallen jaren trouw aan zijn tweede vrouw, de Franse kunstenaar Micheline Roquebrune, met wie hij in 1975 trouwde. Met zijn eerste vrouw, de actrice Diane Cilento, heeft hij een zoon, de acteur Jason Connery.

Aerts krijgt biografieprijs voor boek over Thorbecke

Nederlands historicus Remieg Aerts heeft de Nederlandse Biografieprijs 2020 gekregen voor zijn boek 'Thorbecke wil het. Biografie van een staatsman'. De winnaar werd bekendgemaakt in het radioprogramma Nieuwsweekend. Juryvoorzitter Elisabeth Leijnse, winnaar van deze prijs in 2016 en dit jaar juryvoorzitter van de Nederlandse Biografieprijs, sprak in de uitzending van 'een kanjer van een politieke biografie, geschreven met een meesterpen'. De jury koos

unaniem voor het boek van Aerts en noemt het 'een monument van de Nederlandse politieke geschiedschrijving. Voortreffelijk geschreven.' De Nederlandse Biografieprijs is een literaire prijs die tweejaarlijks wordt toegekend aan de beste Nederlandstalige biografie die in de twee voorafgaande jaren bij een Nederlandse of Vlaamse uitgeverij is verschenen. In 2018 ging de prijs naar Onno Blom voor zijn biografie over schrijver en beeldend kunstenaar Jan Wolkers.

Prehistorische lompe vliegers

De eerste gevleugelde reptielen waren zeer onhandige vliegers, blijkt uit een recent onderzoek van de Universiteit van Reading. Analyse van de vroege fossielen van Pterosauriërs laat zien dat ze waarschijnlijk lomp in de vlucht zijn geweest.

Pterosauriërs, zoals pterodactylus, behoren tot de grootste dieren die ooit de lucht in zijn gegaan. Deze eerste reptielenvliegers waren echter onhandige vliegers, die ook nog alleen korte afstanden konden afleggen, aldus de studie. Pterosauriërs evolueerden ongeveer 245 miljoen jaar geleden en domineerden de lucht gedurende meer dan 150 miljoen jaar, voordat ze uitstierven aan het einde van de zogenaamde Krijtperiode, samen met veel van hun neven en nichten van dinosauriërs.

Foto: nl.wikipedia.org

Pterosauriërs hadden lange vliezige vleugels die zich uitstrekten van de en-

Mensen

Het Rode Kruis Curaçao werd recentelijk door het lokale bedrijf C3 verblijd met een splinternieuwe communicatie-installatiesysteem met bijbehorende portofoons. Hiermee kunnen vrijwilligers van de hulporganisatie tijdens onder meer calamiteiten en grote evenementen met de centrale post en elkaar communiceren. Het bestuur van het Rode Kruis Curaçao meldt dat door een brand op 28 mei dit jaar in het centrum te Suffisant, de radio-installatie en alle portofoons werden vernietigd. In nauwe samenwerking met C3

beschikt de hulporganisatie nu weer over een moderne installatie en radio's. Op het moment wordt er hard gewerkt aan het Suffisant-complex. De bedoeling is dat het een multifunctioneel centrum wordt, net als het complex te Barber.

Op de foto: kantoormanager Maisy Scharbay (2e l) en penningmeester Anthony Owers van het Rode Kruis nemen van de vertegenwoordigers van het lokale bedrijf C3 de communicatie-installatie en portofoons/radio's in ontvangst.

Halfuur bij de ratten

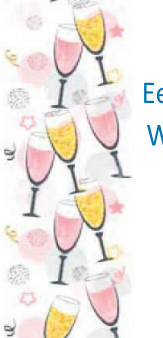
Leonard Shoulders bracht ongewild dertig gruwelijke minuten door bij vuile, haringe en hongerige ratten onder de grond in New York. Hij stond in de Bronx op de bus te wachten, toen de stoep bij de bushalte onder zijn voeten opende en hij in een kuil vol ratten viel. Op bewakingsbeelden is duidelijk te zien dat de 33-jarige Shoulders rustig op de bus staat te wachten en dan plotseling in de kuil verdwijnt. Hij viel 3,7 tot 4,6 meter naar beneden. Hij bracht uiteindelijk dertig minuten door met een horde ratten. De man wilde niet om hulp schreeuwen, omdat hij bang was dat de vieze ratten in zijn mond zouden komen. Het waren omstanders die om hulp riepen, maar het

Foto: Shutterstock

duurde even voordat brandweerlieden Shoulders uit het gat haalden. Shoulders' familie overweegt gerechtelijke stappen te nemen tegen het stadsbestuur. Het incident wekte angst bij veel inwo-

ners van New York, want de stad kan de enorme ondergrondse rattenpopulatie nog niet onder controle krijgen. New York is de op twee na meest door ratten geteisterde stad in Amerika. Chicago neemt de eerste plaats, terwijl Los Angeles de tweede Amerikaanse stad is met de ergste ondergrondse ratenplaag.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie

(kort en bondig, liefst met foto) naar:

o.v.v. "mensen".

40 gulden biljet uit 1814 brengt recordprijs op

Bij de Nederlandsche Muntveiling te Weesp bracht een bankbiljet van 40 gulden uit 1814 de recordprijs van ruim 73.000 euro op. De inzender kocht dit biljet in de jaren negentig voor omgerekend ca. 20.000 euro (toentertijd nog guldens) en

haalde daarmee een rendement van 350 procent. De prijzen voor verzamelateriaal zoals munten, papiergeld en postzegels zijn op dit ogenblik stijgende doordat verzamelaars veel thuiszitten en het verzamelen weer opgepakt hebben.

Geen heldenrol voor Ellen

Ellen DeGeneres had zich in verband met Halloween gekleed als superheldenverpleegster. Dit werd de gastvrouw van de gelijknamige show 'Ellen', helemaal niet in dank genomen. Ze ontving een golf van kritiek. De bekende televisiepersoonlijkheid zei op Twitter dat haar kostuum 'geïnspireerd was op de echte superhelden van 2020'. Ze verwees hiermee naar het belangrijke werk dat artsen, verpleegsters en andere essentiële werknemers hebben gedaan tijdens de pandemie dit jaar. Twitter-gebruikers waren niet onder de indruk en waren in hun commentaren meer gefocust op de recente berichten dat DeGeneres haar personeel en medewerkers slecht behandelde. Ze werd zelfs vergeleken met de kwaadaardige personage Nurse Ratched, die voor het

Foto: Shutterstock

eerst verscheen in de film 'One Flew Over the Cuckoo's Nest' uit 1975 en nu centraal staat in een dramaserie op Netflix genaamd 'Ratched'.

Madame Tussauds Berlijn dumpt Trump

Foto: Shutterstock

Enkele dagen voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen heeft het wassenbeeldenmuseum van Madame Tussauds in Berlijn het beeld van de Amerikaanse president Donald Trump in een afvalcontainer gedumpt. Het museum wil met de ludiek bedoelde actie de verwachte uitkomst van de verkiezingen dinsdag weerspiegelen. Het is een symbolische voorbereidende maatregel, aldus het museum. Trump wordt omringd met afvalzakken, zijn rode pet en bordjes met daarop enkele beroemde uitspraken als *You are fired!* (Je bent ontslagen)

en *Fake News!* (nepnieuws). In nationale opiniepeilingen ligt de Republikein Trump al maanden duidelijk achter op zijn Democratische uitdager Biden, maar hij is bezig terrein te winnen in een handvol belangrijke staten.

Ongeacht de uitslag is de verwachting dat Trump uit de afvalcontainer wordt gehaald en binnenkort weer 'normaal' is te bekijken. Want in Madame Tussauds zijn ook voormalige Amerikaanse presidenten te zien, zoals het wassen beeld van Trumps voorganger en aartsvijand Barack Obama.

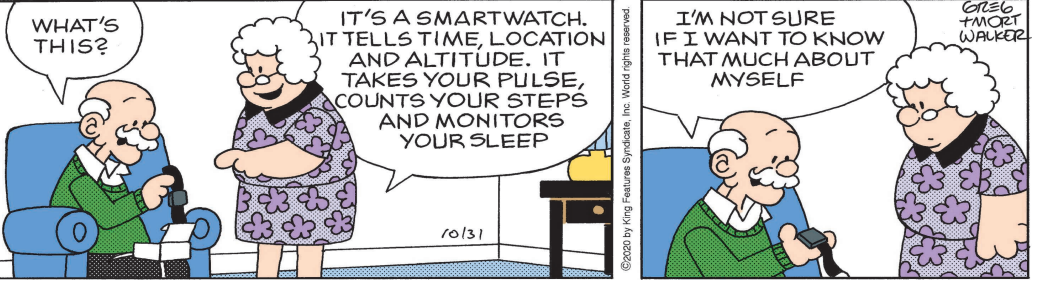
Buckles

By David Gilbert

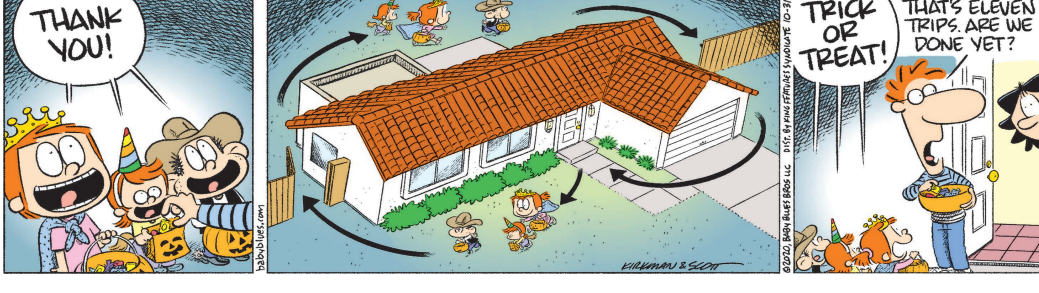
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Pijnlijke nederlaag Djokovic in Wenen

Novak Djokovic

WENEN — Novak Djokovic heeft op het indoortoernooi van Wenen een pijnlijke nederlaag geleden in de kwartfinales. De nummer één van de wereld werd met 6-2 en 6-1 verrast door de Italiaanse lucky loser Lorenzo Sonogo, de mondiale nummer 42.

De partij duurde slechts 68 minuten. Djokovic verloor maar liefst vijf keer zijn servicegame en wist geen van zijn zes breakpoints te verzilveren. Voor Djokovic was het pas zijn derde nederlaag van het seizoen. Hij werd gediskwalificeerd op de US Open na

het raken van een lijnrechter met een bal en in de finale van Roland Garros bleek Rafael Nadal in drie sets te sterk. Nooit eerder won Djokovic slechts drie games in een wedstrijd over twee gewonnen sets. Op de Australian Open van 2005 pakte Djoko-

vic maar drie games tegen Marat Safin. Toen werd het 6-0, 6-2 en 6-1. Sonogo wist zich het afgelopen weekeinde via de kwalificaties niet te plaatsen voor het hoofdtoernooi, maar mocht op het laatste moment toch deelnemen omdat de Argentijn Diego Schwartzman zich had afgemeld. Djokovic accepteerde voor het toernooi in Oostenrijk een wildcard, met als doel het jaar als de mondiale nummer één af te sluiten. Die missie

is geslaagd. “Dit is zeker weten de mooiste overwinning uit mijn leven. Novak is de beste speler ter wereld. Vandaag speelde ik zo waanzinnig goed”, zei Sonogo. “Het is ongelooflijk. Ik speelde de beste wedstrijd uit mijn loopbaan.” Eerder op de dag werd US Open-kampioen Dominic Thiem met 7-6 (5) en 6-2 verslagen door de Rus Andrej Roeblev. Thiem schreef het toernooi in eigen land vorig jaar op zijn naam.

Verstappen klokt 2e tijd in enige training Imola

IMOLA — Max Verstappen heeft de eerste en enige vrije training voor de Grote Prijs van Emilia-Romagna goed doorstaan. De Formule 1-coureur van Red Bull klokte de tweede tijd op het circuit van Imola. Hij moest een kleine drie tienden toegeven op Lewis Hamilton, die in zijn Mercedes de snelste was op het technische circuit. Valtteri Bottas noteerde in zijn Mercedes de derde tijd; hij was een kleine twee tienden langzamer dan Verstappen.

De Formule 1 is terug op het circuit van Imola, de plek waar de Braziliaanse legende Ayrton Senna in 1994 verongelukte. De Grote Prijs van Emilia-Romagna werd later

toegevoegd aan de kalender voor dit jaar toen bleek dat heel wat andere races niet door konden gaan vanwege de coronacrisis. Het week-einde op Imola bestaat uit

slechts twee in plaats van de gebruikelijke drie dagen. De vrijdagtrainingen werden geschrapt. De kwalificatierace is vandaag om 14.00 uur.

Verstappen klonk tevreden na de training, waarin het zoeken van de juiste afstelling van groot belang was. “Geen grote problemen. Het zal moeilijk worden de Mercedesen te verslaan, maar ik zit er niet ver vanaf”, liet hij weten op de website van de Formule 1. De Limburger was

vooral snel op de harde band, die hij ook uitprobeerde in de oefensessie. De race op het circuit van Imola, dat vernoemd is naar Enzo en Dino Ferrari, de oprichter van het Italiaanse automerk en diens vroeg gestorven zoon, is de dertiende van het seizoen. Lewis Hamilton leidt zo riant in het kampioenschap, dat zijn zevende wereldtitel hem eigenlijk niet meer kan ontgaan. Verstappen is de nummer drie in de stand.

‘Bankroet dreigt voor FC Barcelona’

BARCELONA — Als de spelers van FC Barcelona niet snel akkoord gaan met een forse salarisverlaging, dan komt de Catalaanse topclub in januari al in grote betalingsproblemen. Dat meldden diverse Spaanse media. De inkomsten van Barça zijn gekelderd door de coronacrisis, met name doordat bij de wedstrijden geen toeschouwers aanwezig zijn.

Ronald Koeman is trainer van Barcelona, Frenkie de Jong een van de spelers. Volgens de media zijn de spelers en hun zaakwaarnemers gisteren de onderhandelingen begonnen met de club. Inzet van Barcelona is 30 procent minder salaris, ongeveer een bedrag van 190 miljoen euro. De deadline om tot een akkoord te komen, is gesteld op 5 november.

Het salaris van sterspeler Lionel Messi zou een extra complicatie met zich meebrengen.

De Argentijn, die deze zomer eigenlijk wegwilde bij de club, maar vanwege een clause in zijn contract toch moest blijven, zou recht hebben op een enorme bonus. Charles Tusquets, de baas van FC Barcelona na het aftreden van voorzitter Josep Bartomeu, beaamde dat er geldzorgen zijn. “Onze belangrijkste focus ligt op de financiën. De pandemie heeft Barcelona bijzonder hard getroffen. De club is afhankelijk van de toeschouwers en al deze inkomsten gaan verloren”, zei hij.

NAC verliest voor 4e keer op rij

BREDA — NAC heeft voor de vierde keer op rij een nederlaag geleden. De ploeg uit Breda, die het seizoen goed begon met zes overwinningen, verloor op eigen veld met 1-0 van NEC.

Terell Ondaan bracht NEC al in de achtste minuut aan de leiding en zijn doelpunt bleek het hoogtepunt van de avond.

NAC wordt al weken geteisterd door het coronavirus. Meerdere spelers raakten besmet en ook de trainer Maurice Steijn testte positief. Maandag verloor NAC met een zwaar gedevalueerd elftal in de KNVB-beker van Go Ahead Eagles. Het werd 6-0. Daarvoor werd er al verloren van SC Cambuur (0-4) en Almere City (2-0). NAC heeft sinds 2 oktober niet meer gescoord.

De Graafschap voorkwam puntenverlies in de uitwedstrijd tegen TOP Oss: 0-2. Ralf Seuntjens opende pas in de 78e minuut de score en Danny Verbeek maakte vlak voor tijd de 0-2.

NAC is afgezakt naar de vijfde plek in de eerste divisie, De Graafschap staat op de derde plaats. Eerder op de avond verzekerde Almere City zich van de koppositie door te winnen bij Jong Ajax. Almere City heeft twee punten meer dan De Graafschap en SC Cambuur, maar wel een duel meer gespeeld.

Schaatsster Kok ontthoont Leerdam op 500 meter

HEERENVEEN — Schaatsster Femke Kok (20) heeft bij de NK afstanden in Thialf op de 500 meter haar eerste titel veroverd. De Friese sprintster won ook de tweede manche. Opnieuw bleef ze als enige rijder onder de 38 seconden. Kok finishte in 37,88 seconden, precies dezelfde tijd als in haar eerste rit.

De ontthoonde titelhoudster Jutta Leerdam moest in het eindklassement genoegen nemen met zilver. De 21-jarige Westlandse reed ook in de tweede manche de tweede tijd (38,01). Marrit Flederus (19) pakte brons in de eindstand. Ze reed ook op de tweede 500 meter de derde tijd (38,28). Dat was opnieuw een persoonlijk record voor Flederus, die haar eerste medaille op dit toernooi veroverde. Kok maakte vorig seizoen als rijder van het gewest Friesland al de nodige indruk. Ze eindigde bij de NK

afstanden verrassend als derde op de 500 meter. Daarna pakte het sprinttalent ook brons op de Nederlandse sprintvierkamp. Onder leiding van coach Gerard van Velde hoopt Kok bij Team Reggeborgh, met ook oud-olympisch sprintkampioen Michel Mulder in de technische staf, uit te groeien tot een wereldtopper.

“Ik had best veel zenuwen, maar het is goed gekomen”, sprak Kok glunderend bij de NOS. “Er was nogal wat corona-gedoe in onze ploeg. Eerst moesten we na Inzell

tien dagen in quarantaine en afgelopen week hadden we nog een besmetting in het team”, doelde ze op Michelle de Jong. “Daar ben je dan toch wel mee bezig. Je bent voortdurend aan het controleren of je ziek wordt. En dan ben je ook weer nerveus voor de uitslag van de test. Maar gelukkig was het negatief.”

Kok reed begin oktober tijdens trainingswedstrijden in Heerenveen al een ijzersterke tijd (37,55). Mede daardoor begon ze zaterdag als favoriet aan de dubbele 500 meter. “De verwachtingen waren hoog, ook bij mezelf. Ik wilde heel graag winnen, maar misschien wel daardoor stond ik behoorlijk te trillen aan de start. Maar gelukkig ging het schaatsen best wel goed.”

Basketballiga NBA en spelers botsen over speelschema

NEW YORK — Als het nieuwe seizoen in de Amerikaanse basketbalcompetitie NBA niet in december begint vóór Kerstmis, dan dreigt een extra verlies aan inkomsten van wel 1 miljard dollar. Dat betoogt de profliga op nieuwszender ESPN.

De NBA onderhandelt al wekenlang met de spelersvakbond over het speelschema van het komende seizoen en ook de salarissen van de spelers. De spelers willen pas halverwege januari aan het nieuwe seizoen beginnen. De onderhandelingen zijn deze week al voor de vierde keer opgeschort. De deadline voor een akkoord is nu op 6 november gesteld.

De coronapandemie heeft de NBA hard geraakt. De inkomsten zijn afgelopen seizoen gedaald met 10 procent tot 8,3 miljard dollar. Door het seizoen in een afgesloten bubbel op het complex van Disney World in Orlando af te maken, kon nog iets worden terugverdiend uit televisierechten.

De NBA zet in op een seizoen dat op 22 december be-

gint en 72 reguliere wedstrijden telt. De play-offs kunnen dan klaar zijn voor de Olympische Spelen in Tokio.

Beginnen voor de kerstdagen levert veel televisiekijkers op en daarmee inkomsten. De spelersvakbond vindt dat de spelers meer rust verdienen en geeft de voorkeur aan een seizoen dat half januari begint.

Complete selectie Lazio in quarantaine

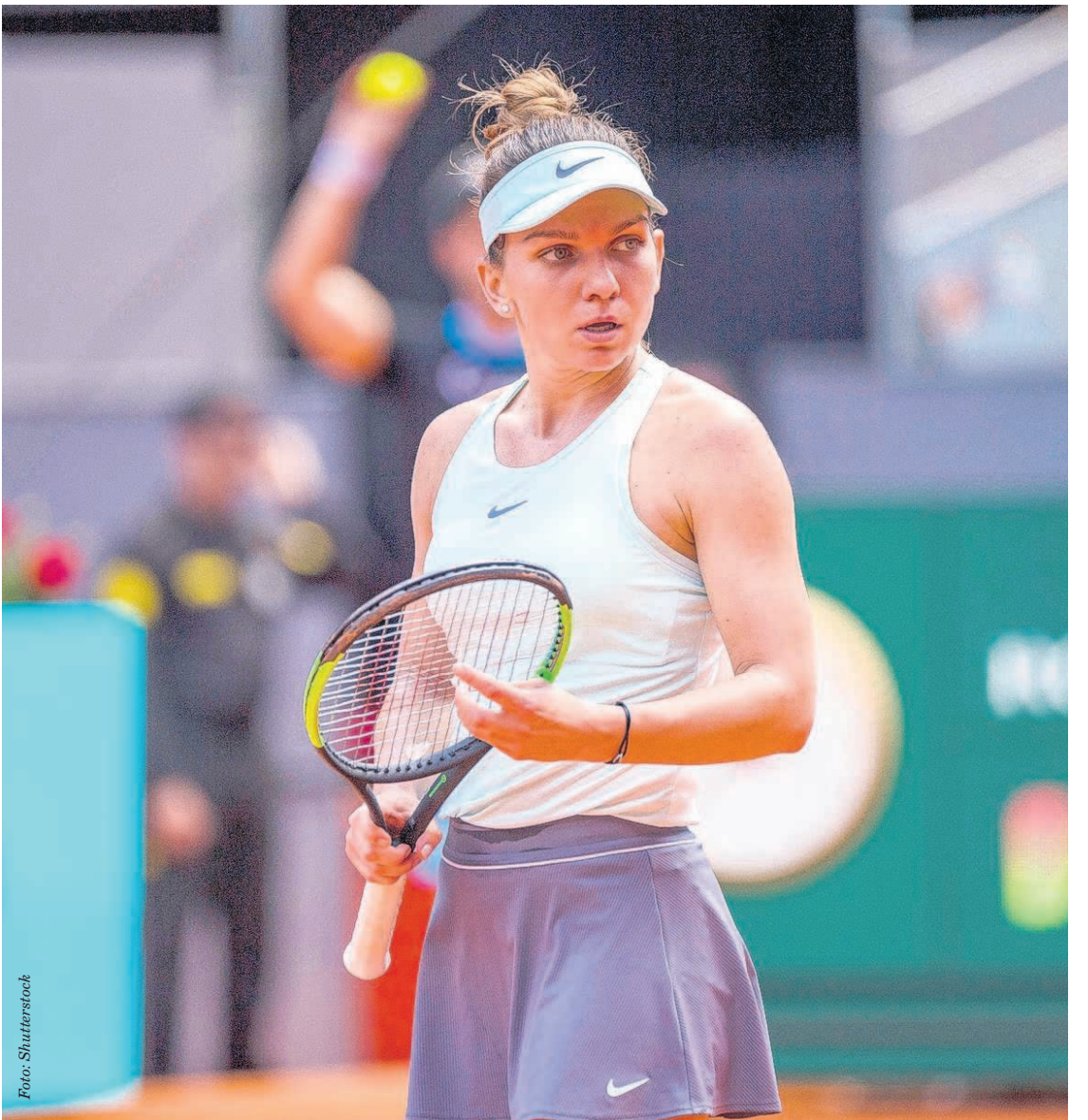
ROME — De complete selectie van Lazio is vandaag in quarantaine gegaan nadat nog meer spelers positief zijn getest op het coronavirus. De club uit de Serie A maakte geen namen bekend. De wedstrijd van zondag tegen Torino komt mogelijk in gevaar.

Lazio speelde afgelopen woensdag al met een uitgedunde selectie in de Champions League tegen Club Brugge (1-1).

De Romeinse club speelde onder anderen zonder topschutter Ciro Immobile, Luis Alberto, Manuel Lazzari, Lucas Leiva en de Neder-

lander Djavan Anderson. De club meldde dat alle positief geteste spelers in thuisisolatie zijn gezet. De hele selectie, met ook verdediger Wesley Hoedt, zou vandaag een nieuwe test ondergaan om te kijken of er voldoende spelers beschikbaar zijn voor het duel met Torino.

Tennisster Halep besmet met coronavirus

BOEKAREST — Tennisster Simona Halep heeft positief getest op het coronavirus. De Roemeense nummer twee van de wereld maakte haar besmetting bekend via Twitter. “Ik ben thuis in isolatie en aan het herstellen van milde symptomen. Ik voel me goed”, aldus de 29-jarige Halep, de laatste winnares van Wimbledon. De positieve test heeft sportief geen gevolgen voor Halep. Ze heeft haar seizoen al beëindigd. Haar laatste toernooi was Roland Garros, waar ze eerder deze maand in de vierde ronde verloor van de latere kampioene Iga Swiatek.